

tuZVO

Časopis Technickej univerzity vo Zvolene / Ročník XXIX. / číslo 3 / 2021

UNIVERZITA

**TECHNICKÁ UNIVERZITA VO ZVOLENE
ZAČALA AKADEMICKÝ ROK 2021/2022
PREZENČNOU VÝUČBOU**

4

5 SLÁVNOSTNÉ
ODOUZDANIE PLAKIET
J.A. KOMENSKÉHO
2021 A DOCENTSKÉHO
DEKRÉTU

13 UKONČENIE PROJEKTU
ALTERFOR NA TUZVO
A VÝZNAM JEHO
VÝSLEDKOV PRE PRAX

17 JUBILEJNÁ MEDAILA
TUZVO UDELENÁ
FAKULTE STROJNÍ UŠB –
TU OSTRAVA

TECHNICKÁ UNIVERZITA VO ZVOLENE

TUZVO

Časopis Technickej univerzity vo Zvolene

ISSN 2453-8957

REDAKČNÁ RADA

doc. Ing. Branislav Olah, PhD.

predseda redakčnej rady

Ing. Ľubica Benková

vedúca redaktorka

PhDr. Jana Luptáková

jazyková úprava

PhDr. Eva Fekiačová,

Ing. Anna Hazlingerová,

Ing. Miroslava Babiaková,

Ing. Zdena Mlynarčíková,

Ing. Magdaléna Klacková,

Ing. Mariana Krivošíková

VYDALA

Technická univerzita vo Zvolene,
Ul. T. G. Masaryka 2117/24, 960 01 Zvolen

IČO

00 397 440

DÁTUM VYDANIA

November 2021

Rozsah

28 strán

NÁKLAD

200 ks

TLAČ A GRAFICKÁ ÚPRAVA

Vydavateľstvo TU vo Zvolene

PERIODIKUM ŠTVRŤROČNÉ

REDAKCIA A ADMINISTRATÍVA

Referát pre vonkajšie vzťahy TU vo Zvolene,

Ul. T. G. Masaryka 24, 960 01 Zvolen,

telefón: 045/520 6103,

e-mail: benkova@tuzvo.sk

FOTO NA OBÁLKE

archív TUZVO

EVIDENČNÉ ČÍSLO

EV 5436/16

Vážené dámy, vážení páni, milé študentky a študenti,

pozdravujem Vás pri príležitosti začiatku nového akademického roka 2021/2022 takto netradične. Na našej univerzite bolo zvykom na začiatku akademického roka usporiadať akademickú slávnosť. Bohužiaľ, v dôsledku pandemickej situácie slávnostné podujatia nie sú odporúčané, a preto sa neuskutočnia ani na našej univerzite.

Zvlášť vítam našich nových študentov, ktorí po prvý raz zasadli do učební a prednáškových miestností univerzity. Pri Vašom štúdiu Vám pedagogickú, odbornú, ale aj ľudskú pomoc budú poskytovať všetci naši učitelia, vedeckí pracovníci, ako aj ostatní zamestnanci v administratíve alebo v službách. Na to, aby ste boli počas štúdia úspešní, budete musieť vynaložiť veľa úsilia, energie a času. Som však presvedčený, že výsledok stojí za námahu a na konci Vášho štúdia sa stretne na akademickú slávnosť, kde si prevezmete svoje diplomy.

Nový akademický rok začal v období neľahkých zmien. Jednak sú to zmeny v systéme zabezpečovania kvality vysokoškolského vzdelávania, ale aj novely vysokoškolského zákona, jednak ďalšie obmedzenia vo financovaní vysokých škôl, a to všetko v podmienkach pandemickej krízy.

Nový komplexný systém akreditácie študijných programov a požiadavky na kvalitu vzdelávania, na ktorých v súčasnosti na univerzite pracujeme, sa opierajú o európske normy kvality. Sú očakávané nielen uchádzačmi o štúdium, ale aj mladými pedagógmi a vedcami, ktorí sa rozhodujú zostať alebo odísť do zahraničia.

S pokračujúcim znižovaním štátnej dotácie verejným vysokým školám, novým spôsobom hodnotenia vedy, výskumu a umeleckej činnosti a pripravovanými zmenami vo financovaní vysokých škôl, ako aj navrhovanou novelou zákona o vysokých školách, ktorá zasahuje uznávané princípy akademickkej slobody a autonómie sa tieto kroky spolu javia ako vzájomne nesúladne. Pri takom počte a rozsahu reformných prvkov sa reforma stáva príliš veľkou záťažou pre slovenské vysoké školy a univerzity.

Podstatu reformy vysokého školstva vidím vo zvyšovaní kvality vzdelávania prostredníctvom akreditačných štandardov a masívnejším zavádzaním európskych a svetových vedeckých poznatkov do výučby, ako aj zavádzaním vlastných výstupov vedy a inovácií pedagogických pracovníkov, ktorí predstavujú personálne zabezpečenie profilu študijných programov. Toto však nie je možné bez navýšenia finančných prostriedkov do vysokého školstva. Len takto je možné zastaviť odchod mladých ľudí zo Slovenska.

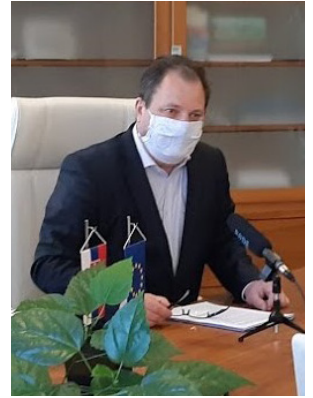
Milí priatelia,

začali sme ďalší akademický rok v období pandemickej krízy. Upozorňujem na vážnosť situácie a chcem Vás pri tejto príležitosti požiadať o dodržiavanie prijatých opatrení a usmernení. Aj keď nám momentálna situácia dovoľuje a začíname prezenčnou výučbou, ktorú sa budeme snažiť udržať čo najdlhšie, v prípade zhoršenia epidemiologickej situácie a nárastu počtu prípadov, bude doterajšia forma štúdia prehodnotená a budú prijaté prísnejšie opatrenia na zabezpečenie ochrany zdravia.

Verím, že aj napriek zložitým podmienkam chod pedagogických, vedeckých a ostatných procesov spoločne zvládneme.

Prajem Vám, celej akademickej obci univerzity, ako aj našim partnerom pevné zdravie a veľa úspechov v novom akademickom roku 2021/2022.

Rudolf Kropil
rektor

5

SLÁVNOSTNÉ ODOVZDANIE PLAKIET J. A. KOMENSKÉHO 2021 A DOCENTSKÉHO DEKRÉTU

6

SLÁVNOSTNÉ 100. ZASADNUTIE SRK NA ZVOLENSKOM ZÁMKU

12

APLIKÁCIA MOJE ŠTÚDIUM

15

11. MEDZINÁRODNÁ VEDECKÁ KONFERENCIA MOBILNÉ ENERGETICKÉ PROSTRIEDKY – HYDRAULIKA – ŽIVOTNÉ PROSTREDIE – ERGONÓMIA MOBILNÝCH STROJOV

Obsah:

SPRAVODAJSTVO

Technická univerzita vo Zvolene začala akademický rok 2021/2022 prezenčnou výučbou	4
Slávnostné odovzdanie Plakiet J. A. Komenského 2021 a docentského dekrétu	5
Slávnostné 100. zasadnutie SRK na Zvolenskom zámku	6
Excelentne znamená aj eticky	7
TU vo Zvolene a Štátna ochrana prírody SR podpísali Memorandum o spolupráci	8
Zmena študijného poriadku TUZVO	9
Fakulta techniky TUZVO vlastní digitálnu tovareň	9
Uctili sme si pamiatku Jána a Martiny	9
VŠLP držiteľom certifikátu FSC na 100 % výmery LPF	10
Rozbehni sa! Na TUZVO	10
Seminár Referátu pre transfer technológií	11
Slávnostné otvorenie laboratória LMP	11
Ukončenie projektu ALTERFOR na TUZVO a význam jeho výsledkov pre prax.....	12
Realizácia rozvojového projektu Konzorcium U10+ sa posúva do ďalšej etapy	14
Letné ornitologické tábory vo Vtáčom raji	14
Aplikácia Moje štúdium	14

VEDA A VÝSKUM

11. medzinárodná vedecká konferencia Mobilné energetické prostriedky – Hydraulika – Životné prostredie – Ergonómia mobilných strojov	15
Korona opäť zasiahla záverečné oponentúry projektov IPA	16

ZAHRANIČIE / ZAHRANIČNÁ SPOLUPRÁCA

TUZVO navštívil veľvyslanec Kazašskej republiky na Slovensku Roman Vassilenko	17
Jubilejná medaila TUZVO udelená Fakulte strojní VŠB – TU Ostrava	17
TUZVO na medzinárodnej vedeckej letnej škole AGATU	18
Dobrodružstvo Alexa a Biomana	19

SPOLOČENSKÁ RUBRIKA

Akademická Nitra 2021	20
Agrofilm 2021	21
Jakustký sviatok Ysyach	22
Sokolári a činnosť sokoliarskeho krúžku pri TUZVO	24
EODOPEN Sprístupňujeme knihy a periodiká občanom	26

ŠPORT

Kontinuitu sme zachovali	27
--------------------------------	----

TECHNICKÁ UNIVERZITA VO ZVOLENE ZAČALA AKADEMICKÝ ROK 2021/2022 PREZENČNOU VÝUČBOU

Operatívna pracovná skupina Krízového štábu TUZVO sa uzniesla na svojom rokovaní 31. augusta 2021 o začatí výučby v akademickom roku 2021/2022 prezenčnou formou, a to vo všetkých študijných programoch a formách štúdia. Toto uznesenie bude platiť pokiaľ sa radikálne nezhoršia pandemické podmienky.

Rektor apeluje na zodpovednosť študentov a zamestnancov univerzity.

Z hľadiska zabezpečenia prevádzky a vzdelávacieho procesu študentov TUZVO sa OPS KŠ TUZVO uzniesla, vychádzajúc z platného Covid Automatu, na prijatí protokolu vzdelávacieho procesu bude prebiehať za dodržania všetkých zásad v zmysle Covid automatu, t. j. ROR (rúška, odstup, dezinfekcia rúk). Vstup a pobyt v priestoroch univerzity, resp. účasť na prezenčnom vyučovaní, ubytovanie v študentských domovoch bude umožnený všetkým zamestnancom a študentom TUZVO s odporúčaním na OTP (očkovaný, negatívne testovaný alebo po prekonaní ochorenia Covid-19).

Vedenie TUZVO podporuje zachovanie prezenčnej výučby v akademickom roku 2021/2022 v maximálne možnej miere so zohľadnením aktuálnych podmienok Covid automatu. S blížiacim sa otvorením nového akademického roka vedenie apeluje na študentov a zamestnancov, aby sa dali zaočkovať čím skôr, ak im to umožní ich zdravotný stav. Rektor prof. Rudolf Kropil prosí zamestnancov a študentov,

aby boli zodpovední: „Našou snahou je realizovať výučbu prezenčne čo najdlhšie. Aj keď dištančné metódy vzdelávania sú adekvátnou náhradou prezenčných, osobný kontakt študentov s pedagógmi je nenahraditeľný. V najbližších dňoch zasadne Krízový štáb TUZVO a určí podmienky prezenčnej výučby v akademickom roku 2021/2022, ako aj usmernenia k stravovaniu a ubytovaniu študentov v študentských domovoch TUZVO. Študenti a zamestnanci budú o podmienkach informovaní prostredníctvom komunikačných kanálov univerzity,“ uviedol.

Bližšie informácie k zabezpečeniu vzdelávacieho procesu v akademickom roku 2021/2022, režimu ubytovania v študentských domovoch TUZVO a režimu stravovania v študentskej jedálni počas nového akademického roka bude predmetom samostatných usmernení Krízového štábu TUZVO, ktoré budú zverejnené prostredníctvom komunikačných kanálov univerzity.

Ľubica Benková, Rektorát

SLÁVNOSTNÉ ODOVZDANIE PLAKIET J. A. KOMENSKÉHO 2021 A DOCENTSKÉHO DEKRÉTU

Dňa 4. októbra 2021 na zasadnutí Vedenia TU vo Zvolene Dr. h. c. prof. Ing. Rudolf Kropil, PhD., rektor TUZVO, udelil na návrh dekanov fakúlt Plakety J. A. Komenského pri príležitosti Dňa učiteľov 29. marca 2021 ako vyjadrenie uznania pedagogickej práce nasledovným učiteľom:

Ing. Ľubomírovi Bútorovi, PhD., z LF – za dlhodobý prínos v oblasti pedagogického procesu, vedenie veľkého množstva záverečných prác študentov, výučbu predmetov v oblasti poľovníctva, svetového poľovníctva, manažmentu a ochrany zveri v prvom a druhom stupni vysokoškolského vzdelávania. Zabezpečoval rozvoj študijného programu aplikovaná zoológia a poľovníctvo, ktorý sa neustále teší záujmu zo strany uchádzačov o štúdium. Ing. Bútor zabezpečoval prípravu a publikovanie kvalitných učebných textov, ktoré sú nenahraditeľným zdrojom informácií pre študentov na Lesníckej fakulte.

Zľava: A. Jankech a R. Kropil

Doc. Ing. Petrovi Jaloviari, PhD., z LF – za vysoko kvalitný pedagogický prístup, o ktorom svedčí množstvo pozitívnych ohlasov zo strany študentov, slušný a ľudský prístup a vysoký záujem o vedenie záverečných prác. Ako garant sa podieľa na rozvoji a zabezpečovaní kvality študijného programu lesníctvo na bakalárskom stupni štúdia. Ako gestor zabezpečuje predmety v oblasti pestovania lesa, pestovnej analytiky a prírode blízkeho pestovania lesa. Doc. Jaloviar je zároveň autorom a spoluautorom viacerých učebných textov a monografií v odbore pestovania lesa.

Prof. Ing. Jozefovi Kúdelovi, CSc., z DF – za celoživotné dielo vo výchovno-vzdelávacej činnosti a tvorivú vedeckovýskumnú činnosť prepojenú s výchovou mladých potenciálnych vedcov. Pod jeho vedením vyrástli desiatky úspešných riešiteľov ŠVOČ, bakalárov a diplomantov. Navyše tvorivá činnosť jeho doktorandov je známa nielen v odbornej komunite, ale aj v širokej verejnosti drevárskeho priemyslu. Počas svojej kariéry na TU vo Zvolene významne posunul poznatky v oblasti povrchových vlastností dreva a drevných materiálov a prispel tak k zviditeľneniu Univerzity v medzinárodných vedeckých kruhoch.

Ing. Veronike Veľkovej, PhD., z DF – za obetavú pedagogickú činnosť, aktívne využívanie nových metód vo výučbe počas dištančného vzdelávania, kvalitné vedenie záverečných prác a všestrannú pomoc študentom pri predchádzaní a riešení študijných aj mimoškolských problémov.

Doc. Ing. Branislavovi Olahovi, PhD., z FEE – za pedagogickú činnosť, podieľanie sa na vytváraní študijných programov a za zanieteny prístup vo vyučovaní predmetov v oblasti krajinnnej ekológie, geoekológie, ekosystémových služieb a socioekonomickej geografie. Predmety s týmto zameraním sú na Fakulte ekológie a environmentalistiky nosnou súčasťou študijných programov ochrana a využívanie krajiny a ekológia a ochrana biodiverzity.

Mgr. Zlate Androvičovej, CSc., z FEE – za dlhoročnú a veľmi intenzívnu pedagogickú činnosť v rámci študijných programov všetkých fakúlt, ako aj univerzitného študijného programu. Mgr. Androvičová vyučovala predmety so zameraním na sociológiu, environmentálnu etiku, filozofiu spoluzitia človeka a prírody a filozofiu poznania, ktoré významným spôsobom dopĺňajú vedomosti, rozhľad a kompetentnosti študentov Technickej univerzity vo Zvolene.

Doc. Ing. Miroslave Ťavodovej, PhD., z FT – za vysoko odborný a entuziastický prístup pri edukácii predmetov v oblasti výrobných technológií a materiálov. Udelenie plakety je súčasne ocenením aktivít doc. Ťavodovej, ktoré významným spôsobom prispievajú k úzkemu prepojeniu výučby na Fakulte techniky s požiadavkami priemyselnej praxe.

Doc. Ing. Richardovi Hnilicovi, PhD., z FT – za úspešnú pedagogickú prácu a inovatívny prístup pri uplatňovaní nových metód vo výučbe predmetov v oblasti technického manažmentu s akcentom na implementáciu princípov vyučovania orientovaného na študenta.

Následne rektor prof. Rudolf Kropil slávnostne odovzdal docentský dekrét **Ing. Nadežde Langovej, PhD., z Katedry nábytku a drevárskych výrobkov DF TUZVO**. Za docentku bola vymenovaná v odbore konštrukcie a procesy výroby drevárskych výrobkov s účinnosťou od 12. júla 2021. Habilitačnú prácu na tému „Tvarové samosvorné spoje v nábytkových konštrukciách“ obhájila 24. 6. 2021 na TUZVO.

Zľava: R. Kropil a N. Langová

Oceneným pedagógom a doc. Nadežde Langovej gratulujeme!

Ľubica Benková, Rektorát

Ocenení pedagógovia s rektorom TUZVO

SLÁVNOSTNÉ 100. ZASADNUTIE SLOVENSKEJ REKTORSKEJ KONFERENCIE NA ZVOLENSKOM ZÁMKU

Prezident SRK a rektor TUZVO Dr. h. c. prof. Ing. Rudolf Kropil, PhD., privítal 24. júna 2021 v reprezentačných priestoroch Zvolenského zámku významných hostí a účastníkov slávnostnej časti 100. zasadnutia Slovenskej rektorskej konferencie.

Dňa 24. júna 2021 sa v historických priestoroch Zvolenského zámku konala slávnostná časť 100. zasadnutia Slovenskej rektorskej konferencie. Pozvanie prezidenta Slovenskej rektorskej konferencie (SRK) Rudolfa Kropila prijal štátny tajomník Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR Ľudovít Paulis, predseda Slovenskej akreditačnej agentúry pre vysoké školstvo Robert Redhammer, primátorka Zvolena Lenka Balkovičová, ako aj ďalší významní predstavitelia partnerských organizácií Rady vysokých škôl, Študentskej rady vysokých škôl, Asociácie doktorandov Slovenska, Klubu dekanov, Odborového zväzu pracovníkov školstva a vedy na Slovensku, viacerí bývalí prezidenti SRK a iní hostia.

Slávnostného zasadnutia sa zúčastnila väčšina súčasných rektoriek a rektorov slovenských vysokých škôl, aby si spoločne pripomenuli históriu vzniku, bývalých členov, úspechy, ale aj výzvy, ktorým táto reprezentácia vysokých škôl na Slovensku počas svojej existencie čelila. Prezident Rudolf Kropil počas svojej prezentácie uviedol: „Slovenská rektorská konferencia aj naďalej bude presadzovať svoje priority. Medzi ne neodmysliteľne patrí vytvorenie moderných a atraktívnych podmienok pre študentov vysokých škôl na Slovensku, vytvorenie vhodného flexibilného legislatívneho rámca a vytvorenie prostredia stimulujúceho rast, rozvoj a konkurencieschopnosť. Za zásadnú považujem férovú komunikáciu s predstaviteľmi vlády a ministerstva školstva, ako aj komunikáciu s verejnosťou za účelom objektivizácie verejnej mienky“.

Slávnostnú atmosféru 100. zasadnutia SRK v priestoroch Slovenskej národnej galérie Zvolenského zámku umocňovali svojim umením Anna Burdová a Martin Vetrák z Akadémie umení v Banskej Bystrici a slávnostný banket pripravili zamestnankyne univerzitnej jedálne z Technickej univerzity vo Zvolene.

Ľubica Benková, Rektorát
Foto: archív TUZVO

Príhovor prezidenta SRK a rektora TUZVO R. Kropila

EXCELENTNE ZNAMENÁ AJ ETICKY. K PILIEROM KOREKTNEJ VEDECKEJ PRÁCE PRIBUDOL NÁRODNÝ DOKUMENT

Dňa 12. októbra 2021 sa rektor TUZVO a prezident Slovenskej rektorskej konferencie Dr. h. c. prof. Ing. Rudolf Kropil, PhD., zúčastnil v Bratislave slávnostného podpisu Deklarácie o posilnení kultúry vedeckej integrity na Slovensku.

Potreba vybudovať dôveru medzi vedou, spoločnosťou a tvorcami politiky je stále viac a viac dôležitá. Je nutné, aby sa kultúra vedeckej integrity stávala súčasťou praxe. V lepšom prípade, aby sa upevňovala v organizáciách, ktoré majú čo do činenia s výskumnými aktivitami. Organizácie vykonávajúce a financujúce výskum a vzdelávanie na Slovensku sa dobrovoľne prihlásili k záväzkom dodržiavať najvyššie etické štandardy v oblasti akademickej a výskumnej práce.

Výskumné ústavy, vysoké školy, grantové agentúry, ale aj súkromné výskumné inštitúcie majú všetky svoje výskumné aktivity vykonávať v súlade so správnou vedeckou praxou. Rovnako všetky porušenia tejto vedeckej integrity majú riešiť otvoreným a transparentným spôsobom, pretože kvalita výskumu je jednoznačne spojená s najvyššou úrovňou vedeckej integrity a pretože len etický výskum môže byť excelentný.

Kvalitatívna odlišnosť interných smerníc a kódexov, etické komisie tvorené len na riešenie konkrétneho *vedeckého podvodu* či absencia týchto komisií. Takýto odraz súčasnej situácie s vedeckou integritou u nás nie je uspokojivý a neprospieva ani zapájaniu sa slovenských výskumníkov do Európskeho výskumného priestoru (ERA) či rámcových programov EÚ. Európa prikladá etickým otázkam vo výskume mimoriadnu dôležitosť a aktuálne to deklaruje aj Slovensko.

Predstavitelia širokej akademickej obce a vedeckovýskumnej obce na Slovensku si uvedomujú dôležitosť dodržiavania najvyšších etických štandardov pri svojej práci. Z pozície zástupcov inštitúcií, ktoré reprezentujú, sa preto rozhodli dobrovoľne pristúpiť k plneniu záväzkov definovaných v pripravenom národnom dokumente Deklarácia o posilnení kultúry vedeckej integrity na Slovensku. Aktuálne to slávnostným podpisom verejne potvrdilo tridsať signatárov v reprezentatívnych priestoroch galérie na západnej terase Bratislavského hradu. Záštitu nad podujatím prevzala Zuzana Čaputová, prezidentka SR.

Tvorbu národného dokumentu zaväzujúceho podporiť vedeckú integritu na Slovensku zastrešovalo v spolupráci s odbornou komunitou Centrum vedecko-technických informácií SR (CVTI SR) ako priamo riadená organizácia Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR (MŠVVaŠ SR).

„Ak chceme hovoriť o podpore výskumu na Slovensku, musíme diskutovať aj o vedeckej etike. Kvalita výskumu závisí od úrovne vedeckej integrity, a preto považujem deklaráciu signatárov podpísanú členmi akademickej aj vedeckej obce na Slovensku za správny krok a som rád, že aj smerom k našim zahraničným partnerom vysielame vďaka tomu pozitívny signál. Obraz slovenskej vedy v zahraničí bude aj vďaka tomu lepší.“

zdôraznil Ľudovít Paulis, štátny tajomník MŠVVaŠ SR pre vedu, výskum a inovácie, počas svojho príhovoru k slávnostnému podpisu.

Fakt, že s pojmom vedeckej integrity je potrebné sa stotožniť, podčiarkol vo svojich slovách príhovoru aj Ján Kyselovič, generálny riaditeľ CVTI SR.

Povedal: „Môžem verejne deklarovateľ, že na Slovensku vykonávame kvalitný výskum. Aby sme si ale udržali dôveru odbornej aj laickej verejnosti v to, čo robíme a publikujeme v mene našej inštitúcie, ako aj v našom vlastnom mene, je dôležité, aby etika a integrita výskumu boli základnými aspektmi vo všetkých fázach výskumu a aby sme tieto princípy naďalej odovzdávali aj nastupujúcej generácii vedeckých pracovníkov. Pevne verím, že dnešné slávnostné zhromaždenie napomôže k zavedeniu reálnych opatrení vedúcich k etickým zásadám vo vede na našich pracoviskách a nezostaneme iba v rovine symbolického podpisu deklarácie. Takto spoločne naštartujeme novú etapu v etike vedeckej praxe na Slovensku.“

pokračovanie článku – nasledujúca strana

Signatári Deklarácie o posilnení kultúry vedeckej integrity na Slovensku

Ako uviedla pri príležitosti slávnostného podpisu v príhovore Soňa Ftáčniková, koordinátorka pracovnej skupiny, ktorá sa podieľala na tvorbe dokumentu, ambíciou dokumentu je zlepšiť situáciu v dodržiavaní najvyšších etických štandardov v oblasti výskumnej a akademickej integrity na Slovensku. Doplnila, že iniciatíva prišla doslova, ako sa zvykne hovoriť, zdola. Deklarácia bola pripravená za účasti všetkých, ktorí majú záujem zlepšiť situáciu v tejto oblasti na Slovensku.

„Ako však všetci vieme, každá stratégia či politika alebo plán je len taká dobrá, aká je ich realizácia. Bude preto nasledovať dlhá a neľahká cesta premeny slov – záväzkov na konkrétne činy. Je to plne v rukách signatárov a všetkých zainteresovaných. Vytvoríť zmysluplný a funkčný akčný plán a následne ho krok po kroku zavádzať do každodenného akademického a výskumného života. Napokon však aj tá najdlhšia cesta začína prvým krokom a ten sa deje práve dnes,“ uzavrela vo svojom príhovore.

Signatári sa svojím podpisom dobrovoľne zaviazali plniť štyri konkrétne záväzky definované v deklarácii. Zároveň tak podporili v nej spracovaný *Národný etický kódex vedeckej integrity* a *Odporúčania na riešenia porušení a obvinenia z porušení pravidiel vedeckej integrity*. Národný dokument na podporu vedeckej integrity je sprievodcom na ceste, ako u nás zaviesť príslušné opatrenia do praxe a následne aj monitorovať, ako sa to podarilo; odhaliť prípadné problémy a zlepšovať sa. Aj preto bude deklarácia živým dokumentom s ďalším vývojom a zmenami, ktoré si situácia vyžiada.

Ľubica Benková, Rektorát
Zdroj: CVTI
Foto: CVTI

TU VO ZVOLENE A ŠTÁTNA OCHRANA PRÍRODY SR PODPÍSA LI MEMORANDUM O SPOLUPRÁCI

Dňa 24. júna 2021 rektor Technickej univerzity vo Zvolene Rudolf Kropil privítal na pôde univerzity generálneho riaditeľa Štátnej ochrany prírody SR Dušana Karasku. Pri tejto príležitosti predstavitelia oboch inštitúcií podpísali Memorandum o vzájomnej spolupráci. Technická univerzita je tak prvou inštitúciou, s ktorou Štátna ochrana prírody SR podpísala memorandum.

Technická univerzita vo Zvolene a Štátna ochrana prírody Slovenskej republiky (ŠOP SR) podpísali Memorandum o vzájomnej spolupráci. Cieľom Memoranda je nadviazanie kontinuálnej spolupráce v oblasti výskumu, vedecko-pedagogickej výchovy, odborného vzdelávania a ostatných vedeckovýskumných a vzdelávacích aktivít, súvisiacich predovšetkým s ochranou a využívaním prírody a krajiny a tvorbu životného prostredia.

„Vzhľadom na zameranie našej univerzity na komplex les – drevo – ekológia patrí Štátna ochrana prírody medzi našich najdôležitejších partnerov. Tradične spolupracujeme na odborných otázkach týkajúcich sa ochrany prírody a využívania prírodných zdrojov tak vo výskume, ako aj vo vzdelávaní našich absolventov. Je až prekvapujúce, že doterajšia dlhoročná spolupráca prebiehala bez formálnej dohody, ale o to je cennejšie, že podpísanie dnešného Memoranda bolo iniciované spoločne pracovníkmi univerzity a ŠOP SR,“ povedal rektor TUZVO Rudolf Kropil.

„Vzájomnú spoluprácu ŠOP SR s vysokými školami v oblasti ochrany prírody a krajiny vnímam ako kľúčovú tak z odbornej stránky, ako aj z pohľadu popularizácie ochrany životného prostredia. Študentom vybraných odborov ponúkame aktívnu spoluprácu, cenné rady našich odborných pracovníkov a zaujímavé praktické vzdelávacie aktivity. Verím, že spoločný odborný výskum a spolupráca na rôznych úrovniach posilnia ochranu životného prostredia na Slovensku a popularizujú tieto témy aj širšej verejnosti,“ uviedol riaditeľ Štátnej ochrany prírody SR Dušan Karaska pri podpísaní Memoranda.

Technická univerzita vo Zvolene je prvou inštitúciou, s ktorou Štátna ochrana prírody SR podpísala Memorandum o vzájomnej spolupráci. Ďalšie memorandá budú v najbližšom období podpísané aj s ďalšími vedecko-vzdelávacími ustanovizňami na Slovensku.

Ľubica Benková, Rektorát
Foto: P. Koreň

Zľava: R. Kropil a D. Karaska

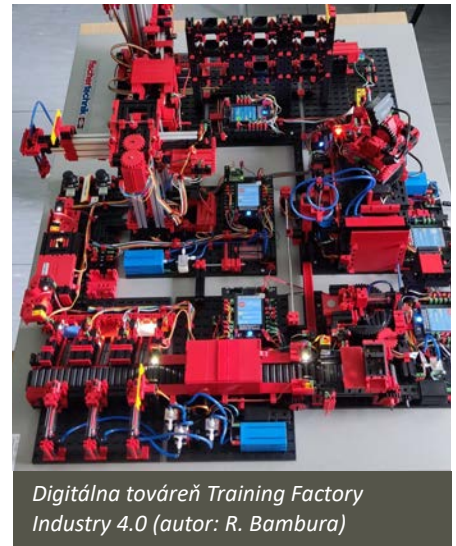
FAKULTA TECHNIKY TUZVO VLASTNÍ DIGITÁLNU TOVÁREŇ

Fakulta techniky získala zaujímavú stavebnicu, ktorá ju opäť posúva bližšie k súčasným trendom v priemysle. Digitálna továreň Training Factory Industry 4.0 od spoločnosti Fischertechnik predstavuje simuláciu výrobnéj linky a je ideálna na výučbu a porozumenie aplikácií Industry 4.0 na školách a tiež pre ďalší výskum alebo rozvoj vo výrobných podnikoch.

Digitálne riadená priemyslová výroba vyžaduje budovanie sietí a tiež inteligentnejšie prepojenie zariadení a zber informácií na všetkých úrovniach výroby. V stavebnici Training Factory Industry 4.0 možno uvedenú digitalizáciu simulovať, naučiť sa aplikovať ju v malej mierke, čo sa potom implementuje vo veľkej mierke. Digitálna továreň je vysoko flexibilná, modulárna a robustná. Stavebnica obsahuje 5 pracovných staníc: CNC multiobrábacie centrum, frézovací automat, triediacu linku, vstupno-výstupnú stanicu s rozpoznávaním farieb a sklad komponentov. V stavebnici je zabudovaný manipulačný otočný pneumatically robot, ktorý obsluhuje jednotlivé pracovné stanice. Nachádzajú sa v nej senzory, ovládacie prvky, kamera, NFC čítačka a kalibračná jednotka. Celá stavebnica je prepojená s cloudovým rozhraním, odkiaľ je možné sledovať online činnosti výrobnéj linky. Integrovaný environmentálny snímač zaznamenáva teplotu, vlhkosť, tlak a kvalitu vzduchu a pomocou kamery je možné sledovať celý systém. Jednotlivé obrobky sú sledované pomocou NFC (Near Field Communication) technológie, kde je každému obrobku priradené jedinečné identifikačné číslo (ID), čo umožňuje sledovať aktuálny stav obrobkov vo výrobnom procese pomocou digitalizovaných a sieťových procesných krokov.

Študenti Fakulty techniky TUZVO sa s digitálnou továrňou oboznámia na vyučovaní pri spracúvaní záverečných prác a vo výskume.

Erika Sujová, FT
Foto: archív FT

Digitálna továreň Training Factory Industry 4.0 (autor: R. Bambura)

DODATOK Č. 5 K ŠTUDIJNÉMU PORIADKU TUZVO SCHVÁLENÝ

Akademický senát Technickej univerzity vo Zvolene na svojom zasadnutí 26. júla 2021 schválil Dodatok č. 5 k Študijnému poriadku, ktorý predložil rektor prof. Rudolf Kropil. Podľa znenia Dodatku sa vzhľadom na mimoriadnu situáciu vyvolanú ochorením Covid-19 uplatní podmienka získania v dennej forme štúdia minimálne 20 kreditov alebo v externej forme štúdia získanie minimálne 15 kreditov v príslušnom študijnom programe.

Študijný poriadok TUZVO sa mení a dopĺňa **V článku 13 „Kontrola štúdia a podmienky pre pokračovanie v štúdiu“** v ods. (2) písm. b) v prvej vete sa doterajší text nahrádza novým znením. Nové znenie obsahuje výnimku pre akademický rok 2020/2021, kedy sa vzhľadom na mimoriadnu situáciu vyvolanú ochorením Covid-19 uplatní podmienka získania v dennej forme štúdia minimálne 20 kreditov alebo získania v externej forme štúdia minimálne 15 kreditov v príslušnom študijnom programe.

Schválenie Dodatku č. 5 k Študijnému poriadku vedenie TUZVO považuje za ústretový krok pre študentov na zvládnutie štúdia náročnou dištančnou metódou počas krízy vyvolanou ochorením Covid-19.

Ostatné ustanovenia Študijného poriadku TUZVO č. 6799/2013 ostávajú bez zmeny.

Lubica Benková, Rektorát
Foto: archív TUZVO

UCTILI SME SI PAMIATKU JÁNA A MARTINY

Dňa 11. novembra 2021 bola v parku pred Technickou univerzitou vo Zvolene odhalená pamätná tabuľa Jánovi Kuciakovi a Martine Kušnírovej.

VŠLP DRŽITELOM CERTIFIKÁTU FSC NA 100 % VÝMERY LPF

Vysokoškolský lesnícky podnik, z dôvodu podpory environmentálne zodpovedného, sociálne prínosného, ekonomicky životaschopného obhospodarovania lesov a skvalitnenia hospodárenia na lesnom pôdnom fonde TU vo Zvolene, absolvoval prostredníctvom spoločnosti NEPCon audit FSC (Forest Stewardship Council).

Od 25. augusta 2021 je VŠLP držiteľom certifikátu FSC na 100 % výmery LPF.

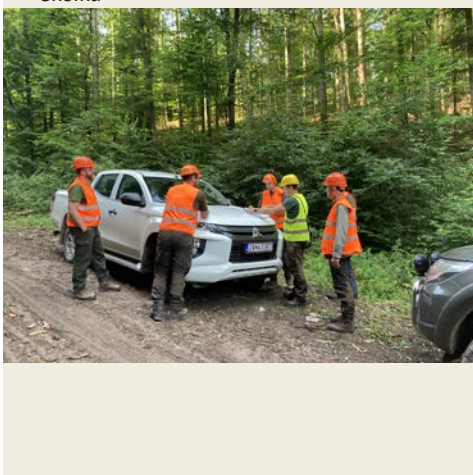
Ľubomír Ivan, VŠLP
Foto: archív VŠLP

Praktická výučba

Škôlka

Rozbehni sa! Na TUZVO

Referát pre transfer technológií a iniciatíva Rozbehni sa!, ktorá stojí za mnohými úspešnými novozałożenými podnikmi, spustili Inkubačný program Rozbehni sa! na TUZVO.

Do programu *Rozbehni sa!* na TUZVO sa mohli prihlásiť jednotlivci alebo tímy, ktoré plánujú založiť inovatívne podnikanie. Prihlasovanie bolo spustené online 27. 04. a trvalo do 14. 05. 2021. Spolu sme dostali 15 zaujímavých nápadov, ktoré boli dôkladne posudzované zástupcami z Referátu pre transfer technológií a z iniciatívy *Rozbehni sa!* Autori nápadov, ktorí sa dostali do užšieho výberu, ďalej absolvovali krátke online pohovory, ktorých cieľom bolo priblížiť prihlásené nápady, ako aj diskutovať o možnostiach ich rozvoja. Do samotného inkubačného programu *Rozbehni sa!* na TUZVO sa dostalo 9 najlepších nápadov, ktoré priamo alebo nepriamo súvisia so zameraním našej univerzity, ako je drevospracujúci priemysel, ekológia či lesníctvo.

Prvé stretnutie, tzv. kickoff meeting, programu *Rozbehni sa!* na TUZVO sa konalo dňa 24. 05. 2021 za účasti zakladateľa iniciatívy *Rozbehni sa!*, Juraja Kováča a zástupcov Referátu pre transfer technológií. Účastníkov programu privítal prorektor pre vedeckovýskumnú činnosť prof. Dr. Ing. Jaroslav Šálka. Vo svojom príhovore ocenil snahu všetkých účastníkov a vyjadril podporu všetkým prihláseným. Hlavným cieľom úvodného stretnutia bolo predstaviť účastníkom, čo ich čaká v najbližších mesiacoch.

Tímy a jednotlivci, ktorí boli vybraní do inkubačného programu *Rozbehni sa!* na TUZVO absolvujú večernú školu, ktorá im pomôže validovať svoju myšlienku v malom, získať prvých zákazníkov a orientovať sa vo svete podnikania. Každý účastník bude mať za úlohu vypracovať interaktívny Pracovný zošit za pomoci expertov, ktorí spolupracujú s iniciatívou *Rozbehni sa!* Držíme palce všetkým zúčastneným, aby sa im podarilo premeniť svoj nápad na úspešné podnikanie.

Veľmi pekne ďakujeme tým, čo sa zapojili. Aj napriek tomu, že nie všetci boli vybratí do samotného programu, ceníme si záujem a snahu všetkých prihlásených.

Tím z RTT

R! NA TUZVO
EXPRESNÁ VALIDÁCIA
NÁPADU DO 100h & 100€

Juraj Kováč
juraj.kovac@rozbehnisa.sk
facebook.com/rozbehnisa

TU ZVOLEN

INOVUM

Seminár Referátu pre transfer technológií

R eferát pre transfer technológií TUZVO zorganizoval seminár pre študentov a zamestnancov univerzity. Seminár na tému: Ako komercializovať práva duševného vlastníctva? Ako vstúpiť do univerzitného inkubátora? Ako premeniť svoju inovatívnu myšlienku na podnikanie? sa konal online 28. októbra 2021.

SLÁVNOSTNÉ OTVORENIE LABORATÓRIA LMP

Dňa 8. septembra 2021 sa na Lesníckej fakulte TUZVO uskutočnila milá slávnosť – otvorenie nového Laboratória lesníckych mechanizačných prostriedkov.

N a prahu nového akademického roka 2021/2022 sa na pôde LF TUZVO uskutočnilo pozoruhodné podujatie – uvedenie novozriadeného Laboratória lesníckych mechanizačných prostriedkov (LLMP) do prevádzky. Vybudovanie laboratória bolo zrealizované najmä za finančnej pomoci Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR v rámci projektu KEGA č. 007TU Z-4/2019. Jeho realizácia sa uskutočnila v zložitých podmienkach pandémie, no vďaka dobrej spolupráci viacerých útvarov TUZVO sa úlohu podarilo úspešne ukončiť.

Slávnostné otvorenie laboratória sa uskutočnilo dňa 08. 09. 2021 za účasti dekana LF prof. Ing. Mareka Fabrika, PhD., prodekana LF pre pedagogickú prácu doc. Ing. Bc. Miroslava Kardoša, PhD., vedúceho Katedry lesnej ťažby, logistiky a meliorácií (KLTLM) doc. Ing. Jána Merganiča, PhD., vedúceho Oddelenia didaktickej techniky Ing. Miroslava Rusnáka a riaditeľa VDL Ing. Jaroslava Ohanku, CSc.

Na úvod slávnosti zodpovedný riešiteľ projektu doc. Ing. Vladimír Štollmann, CSc., PhD., oboznámil účastníkov s priestormi, v ktorých cvičenia z predmetu lesnícke mechanizačné prostriedky prebiehali doteraz. Potom sa účastníci presunuli do nových priestorov LLMP určených pre praktickú výučbu, kde nasledovalo poďakovanie všetkým, ktorí sa o vznik laboratória pričínili a zúčastňovali sa prác na jeho vybudovaní. V miestnosti bolo potrebné vymeniť podlahu, zrekonštruovať osvetlenie, vo VDL vyrobili nový nábytok, zakúpená bola didaktická, prístrojová a výpočtová technika, vyrobené rôzne fyzikálne modely a učebné pomôcky. Ďalej nasledovala krátka exkurzia po pracoviskách pripravených na výučbu od začiatku zimného semestra, z ktorých spomeňme pracovisko pre kontrolu čistoty hydraulických olejov a pracovisko pre rozbor karburátora Tilotson s využitím optického vizualizéra.

Po odbornom programe nasledovala podnetná vedecká rozprava, do ktorej sa zapojili všetci účastníci podujatia. Živo sa diskutovalo o moderných didaktických

Zo slávnostného otvorenia Laboratória lesníckych mechanizačných prostriedkov

Pracovisko kontroly čistoty hydraulických olejov

Rez regulačného piestového hydrogenerátora s naklonenou doskou

pomôckach, o ekologizácii lesníckej techniky, o medzikatedrálny a medzifakultnej spolupráci, o perspektívach rozvoja techniky, energetickej sebestačnosti spoločnosti, hľadali sa cesty, ako spropagovať a zatriktívniť štúdium na LF pre mladú generáciu, o morálno-vôľových vlastnostiach študentov, o význame projektov KEGA a pod.

Na záver sa všetci účastníci poďakovali za milú slávnosť. Dekan LF zablahoželal KLTLM k novému laboratóriu, vyjadril svoju spokojnosť s úspešným ukončením prác a radosť z toho, že do nového akademického roka vstupuje fakulta s novým laboratóriom, ktoré pomôže skvalitniť výučbu v oblasti techniky na LF.

Vladimír Štollmann, LF
Foto: archív LF

UKONČENIE PROJEKTU ALTERFOR NA TUZVO A VÝZNAM JEHO VÝSLEDKOV PRE PRAX

Cieľom európskeho projektu ALTERFOR (Alternative models and robust decision-making for future forest management – Alternatívne modely a robustná podpora rozhodovania pre obhospodarovanie lesov v budúcnosti) bolo nájsť vylepšené alebo nové prístupy v obhospodarovaní lesa, ktoré budú rezistentné voči klimatickej zmene, rastúcemu dopytu po energiách z obnoviteľných zdrojov, vývoju na globálnych trhoch alebo zvyšujúcemu sa záujmu o les a obhospodarovanie v lese zo strany verejnosti (pozri <https://alterfor-project.eu/>)

Projekt ALTERFOR, ktorého partnerom bola aj Technická univerzita vo Zvolene, bol ukončený v septembri 2020 po štyri a polročnom výskumnom trvaní. Riešiteľský kolektív pod vedením prof. Jána Tučeka tvorili Ing. Ján Bahýľ, PhD., Ing. Michal Bošeľa, PhD., Dr. Yvonne Brodrechtová, Ing. Juraj Čerňava, PhD., a doc. Ing. Robert Sedmák. Počas záverečných mesiacov projektu bola pripravovaná a spracovaná finálna správa „ALTERFOR Road Map“ (pozri https://alterfor-project.eu/files/alterfor/download/Deliverables/D4.4%20Road%20Map_to%20publish.pdf), ktorá poskytuje náhľad, ako môžu byť vylepšené nové prístupy v obhospodarovaní lesa aplikované v určitom lesnom prostredí. Správa poukazuje práve na možnosti ako navrhnúť modely obhospodarovania lesa na rôznych úrovniach, od úrovne porastu až po úroveň krajiny, na príklade desiatich výskumných lokalít umiestnených v ôsmich európskych krajinách (Írsko, Holandsko, Litva, Nemecko, Portugalsko, Taliansko, Slovensko, Švédsko) a jednej ázijskej krajine (Turecko) (Obr. 1).

Existujúce prístupy obhospodarovania lesa v jednotlivých výskumných lokalitách sú kategorizované a charakterizované ako súčasné modely obhospodarovania lesa. Inými slovami, modelmi obhospodarovania lesa sú popísané rôzne existujúce techniky obhospodarovania lesa v európskych lesoch, ktoré je možné optimalizovať s cieľom poskytovať špecifickú kombináciu ekosystémových služieb. Do diskusie vzhľadom na zmeny súčasných modelov s cieľom dosiahnuť požadované ekosystémové služby v danej lokalite boli zahrnutí aj „kľúčoví aktéri“. Ich záujmy boli zohľadnené v následnej formulácii a modelovaní alternatívnych modelov obhospodarovania lesa. Výsledky modelovania pre všetkých deväť krajín ako aj analýzy aktérov, ich záujmov vzhľadom na ekosystémové služby a konflikty z nich vyplývajúce sú súčasťou záverečnej správy „ALTERFOR Road Map“.

Tieto výsledky za všetky výskumné lokality boli prednesené na záverečnej konferencii projektu ALTERFOR, ktorá sa konala 10. – 11. septembra 2020. Plánovaná záverečná konferencia v Augsburgu, SRN, bola z dôvodu obmedzení COVID-19 organizovaná len v digitálnej forme. V rámci konferencie boli v priebehu dvoch dní zhrnuté a prediskutované výsledky projektu ALTERFOR, ich vplyv na prostredie, ekonomiku a spoločnosť. Plánovaná exkurzia do Západných lesov mesta Augsburg bola zorganizovaná ako virtuálna prechádzka, ktorú viedol organizátor digitálnej konferencie prof. Peter Biber (Technická univerzita v Mníchove). Vďaka technickej podpore mali účastníci konferencie možnosť interakcie s prednášajúcimi čo sa týka alternatívnych modelov obhospodarovania lesa a ich dopadov na produkciu a ochranu lesa alebo na klimatickú zmenu, ako aj možnosti ich implementácie v jednotlivých krajinách.

Presne po roku bolo možné výsledky projektu ALTERFOR za slovenskú výskumnú lokalitu „Podpoľanie“ prezentovať na pracovnom seminári, ktorý sa konal 9. 9. 2021 v Hoteli Kráľová pri Zvolene. Cieľom pracovného seminára, ktorý svojim príhovorom otvoril dekan LF prof. Marek Fabrika, bolo prezentovať nielen navrhnuté alternatívne modely hospodárenia, ale aj aplikáciu evolučnej multikriteriálnej optimalizácie na vytváranie rôznych stratégií obhospodarovania lesa (prof. Ján Tuček, doc. Ing. Róbert Sedmák, PhD.), informovať o rastovom simulátore Sibyla a jeho vývoji (prof. Marek Fabrika), ako aj o vyvolaných domáciach projektoch (Ing. Juraj Čerňava, PhD.), a tým prispieť k vytvoreniu odbornej platformy a iniciovať diskusiu zainteresovanej odbornej verejnosti na Slovensku potrebnú na riešenie načrtnutej problematiky.

Výsledky projektu ALTERFOR vo výskumnej lokalite „Podpoľanie“ priniesli zaujímavé poznatky. Klimatická zmena bude mať na predmetnom území negatívny vplyv na plnenie viacerých sledovaných ekosystémových služieb (ES), avšak vplyv hospodárenia je väčší a správne hospodárenie môže priniesť výrazne zmiernenie až preváženie negatívnych dopadov klimatických zmien.

Obr. 1: Desať výskumných lokalít projektu ALTERFOR umiestnených v ôsmich európskych krajinách (Írsko, Holandsko, Litva, Nemecko, Portugalsko, Taliansko, Slovensko, Švédsko) a jednej ázijskej krajine (Turecko)

Pod správnym hospodárením je potrebné rozumieť počítačom podporované a objektivizované optimalizácie plnenia definovaného spektra ES pre stanovený časový horizont a našité „na mieru“, t. j. na požadované preferencie zainteresovaných aktérov. Výsledky ukázali, že liberalizácia rozhodovania a hlbšie zapojenie vlastníkov a iných zainteresovaných osôb do rozhodovania nemusí mať negatívne dopady na plnenie ES, ale naopak môže konflikty medzi nimi zmierniť. Okrem toho sa ukázalo, že zmysluplná kombinácia pasívneho prístupu s postupmi prírody blízkeho riešenia je pevným základom väčšiny optimálnych riešení pri rozumnom ekologickom riziku, predovšetkým pre prírodne orientovaných a vyvážených aktérov.

Uvedené výsledky týkajúce sa najmä optimalizácie hospodárenia v lese vyvolali diskusiu, do ktorej sa svojimi otázkami a komentármi zapojili Ing. Martin Matys (LESY SR, Smolenice), Andrea Janíčková (Bratislavské regionálne ochranárske združenie), RNDr. Anna Zemanová (poslankyňa NR SR, členka výboru NR SR pre pôdohospodárstvo a životné prostredie, Ing. Milan Ovseník (Regionálne Združenie vlastníkov lesa), Ing. Eduard Apfel (ŠOP SR) a prof. Jaroslav Šálka (Technická univerzita vo Zvolene). Otázky a pripomienky sa týkali najmä interpretácie výsledkov a ich zovšeobecnení v iných lokalitách Slovenska, komunikácie a prenosu výsledkov do praxe, zlepšenia a podpory prenosu poznatkov aj na politickej úrovni a tiež oceňovania ES, resp. ich zahrnutia do makroekonomického účtovníctva.

Prezentácie pracovného seminára z 9. 9. 2021 v Hoteli Kráľová pri Zvolene ako aj všeobecné informácie o projekte ALTERFOR v slovenskom jazyku konkrétne týkajúce sa výskumnej lokality *Podpoľanie* sú podrobnejšie predstavené na webovej stránke gis.tuzvo.sk/alterfor-sk/.

Autori: Yvonne Brodrechtová, Ján Bahýľ, Michal Bošefa, Juraj Čerňava, Róbert Sedmák, Ján Tuček, LF

Foto: archív autorov

REALIZÁCIA ROZVOJOVÉHO PROJEKTU KONZORCIA U10+ SA POSÚVA DO ĎALŠEJ ETAPY

Koncom roka 2020 MŠVVaŠ SR zverejnilo výzvu na podávanie žiadostí o poskytnutie dotácie na rozvoj s cieľom podporiť vysoké školy pri naplňaní ich dlhodobých zámerov v určených tematických oblastiach v rokoch 2021 resp. 2022.

Technická univerzita vo Zvolene predložením projektov reagovala na viaceré témy. Jedným zo schválených projektov, v ktorých TU vo Zvolene vystupuje ako žiadateľ, je rozvojový projekt Konzorcium U10+. Partnermi projektu sú všetky univerzity, ktoré sú členmi vytvoreného Konzorcia U10+.

Požadovaným výstupom projektu má byť štúdia uskutočniteľnosti integrácie vysokoškolských inštitúcií so zámerom posilnenia ich medzinárodného postavenia. Na dosiahnutie tohto cieľa sú v priebehu roka 2021 realizované čiastkové aktivity. V rámci stanovenia metodického rámca riešenia projektu boli navrhnuté nasledujúce oblasti, ktoré sú vhodné na identifikáciu kooperačných a integračných opatrení konzorcia: a) vzdelávanie a ľudské zdroje, b) inovácie a výskum, vývoj, c) manažment a opatrenia, d) ekonomika. Na spracovanie informácií z jednotlivých oblastí, s cieľom dosiahnuť požadovaný výstup, sa využije SWOT analýza ako všeobecne akceptovaný nástroj strategického plánovania.

Počas letných mesiacov prebiehal na všetkých riešiteľských univerzitách zber údajov a mapovanie východiskového stavu za zvolené oblasti a vytypované indikátory. Získané informácie sú podkladom pre ďalšiu (analytickú) časť riešenia projektu, ktorej výstupom bude SWOT analýza každej univerzity a sumárna SWOT analýza Konzorcia U10+. Návrh cieľového stavu a návrh integračných aktivít v rámci konzorcia bude predstavený na záverečnom workshope, ktorý sa uskutoční v priestoroch TUZVO v decembri 2021.

Monika Koreňová, ORP

Letné ornitologické tábory vo Vtáčom raji

Slovenská ornitologická spoločnosť už niekoľko rokov organizuje na najvýznamnejšej ornitologickej lokalite v strednej Európe – Sennianske rybníky s Vtáčim rajom na východnom Slovensku – dobrovoľnícke letné ornitologické tábory.

Zamerané sú najmä na dobrovoľnícku prácu a ich cieľom je vytvárať a manažovať vhodné biotopy pre ohrozené druhy vtákov. Tábory majú aj medzinárodnú účasť, do Vtáčieho raja vždy zavítajú aj ľudia zo zahraničia. Počet dobrovoľníkov každý rok narastá, Vtáčí raj láka mnoho ľudí s dobrým úmyslom pomôcť. Medzi dobrovoľníkmi narastá aj počet absolventov a študentov TUZVO, ktorá bola tento rok zastúpená až tromi fakultami, a to LF, FEE a FT. Doteraz sa každý rok našli nejakí Tuzváci, no tento rok ich bolo najviac, až osem zástupcov. Dokonca, jeden z absolventov TUZVO, Ing. Matej Repel, PhD., bol priamo aj koordinátorom projektu „LIFE Obnova mokradí a ochrana vtáctva CHVÚ Poipлие, Horná Orava a Sennianske rybníky na Slovensku“. Takže TUZVO a ako aj jej Lesnícka fakulta majú byť právom hrdé na svojich absolventov a študentov.

Martin Danilák, LF
Foto: autor

Účastníci letného ornitologického tábora

Študenti TUZVO majú možnosť stiahnuť si mobilnú aplikáciu „Moje štúdium“

Aplikácia Moje štúdium prišla s novou miniverziou. Ide o mobilnú aplikáciu Univerzitého informačného systému, ktorú si študenti TUZVO môžu stiahnuť do svojich smartfónov.

Mobilná aplikácia Moje štúdium umožní študentom spravovať štúdium, prezrieť si zapísané predmety a ich detaily, prihlásiť sa na skúšky, zobrazíť harmonogram akademického roka, nahliadnuť do financovania či udelených štipendií, zistiť, kto sú ich spolužiaci, alebo vybaviť žiadosť na študijnom oddelení a mnohé ďalšie.

Kľúčové vlastnosti:

- Prehľad všetkých mojich štúdií
- Mój rozvrh a všetky zapísané predmety
- Priebežné hodnotenie práce počas semestra
- Prihlásenie na skúšky a ich hodnotenie
- Detail miestnosti s polohou na mape
- Moji vyučujúci a spolužiaci
- Prehľadný kalendár akademického roka
- Náhľad na poplatky a financovanie štúdia
- Prehľad vyplatených štipendií
- Správa mojich žiadostí v kontaktnom centre
- Tlač študijných dokumentov
- Prehľad mojich študijných materiálov
- Zjednodušené prihlasovanie pomocou biometriky

Celá aplikácia, vrátane prihlásenia je predstavená v krátkom priloženom videu: [TU](#)
Podrobnosti o aplikácii môžete zistiť na webovej stránke www.moje-studium.cz/sk

Lubica Benková, Rektorát

MOBILNÉ ENERGETICKÉ PROSTRIEDKY – HYDRAULIKA – ŽIVOTNÉ PROSTREDIE – ERGONÓMIA MOBILNÝCH STROJOV

11. MEDZINÁRODNÁ VEDECKÁ KONFERENCIA

V dňoch 6. – 8. septembra 2021, súčasne aj v rámci 25. výročia Fakulty techniky, sa uskutočnil 11. ročník tradičnej medzinárodnej vedeckej konferencie s názvom *Mobilné energetické prostriedky – Hydraulika – Životné prostredie – Ergonómia mobilných strojov*, ktorú organizuje Katedra environmentálnej a lesníckej techniky Fakulty techniky TUZVO.

Konferencia sa konala v príjemnom a pokojnom prostredí hotela Crocus v Kežmarských Žľaboch vo Vysokých Tatrách. Na tohtoročné stretnutie pozvanie prijali zástupcovia nasledujúcich zahraničných univerzít:

za Českú republiku –

1. Mendelova univerzita v Brně, Lesnícká a dřevařská fakulta,
2. Česká zemědělská univerzita v Praze, Fakulta lesnická a dřevařská,

za Poľskú republiku –

1. Uniwersytet rolniczy im. Hugona Kołłątaja w Krakowie – UR. Wydział Leśny, Katedra Użytkowania Lasu, Inżynierii i Techniki Leśnej,
2. Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie – SSGW, Instytut Inżynierii Mechanicznej, Katedra Inżynierii Biosystemów,

za Ukrajinu –

1. Ukrajinský deržavnyj lisotechničnyj universytet v L'vove. Inštitút strojárstva, automatizácie a počítačovo integrovaných technológií, Katedra lesných strojov.

Domáce pracoviská už tradične reprezentovali zástupcovia Technickej fakulty a Fakulty európskych štúdií a regionálneho rozvoja Slovenskej poľnohospodárskej univerzity v Nitre a Drevárskej fakulty Technickej univerzity vo Zvolene. Stretnutie sa nieslo v priateľskom duchu a v uvoľnenej atmosfére. Prostredie konferencie umožnilo výmenu vzájomných poznatkov a názorov na riešené vedecké úlohy, doktorandom umožnilo prezentáciu výsledkov svojich prác a ich prvotnú konfrontáciu s názormi odborníkov z iných pracovísk.

Neformálna atmosféra konferencie priala aj priateľským rozhovorom a vytváraní nových kontaktov medzi jednotlivými účastníkmi konferencie.

Súčasťou konferencie bol aj spoločenský program, v rámci ktorého účastníci konferencie navštívili blízku Bachledovu dolinu a v neďalekej Tatranskej kotline Beliansku jaskyňu. Asi najväčšou atrakciou Bachledovej doliny bol chodník korunami stromov Bachledka na konci s vyhliadkovou vežou, z ktorej sú krásne výhľady na celé Belianske Tatry a Zamagurie.

Jozef Krilek, FT
Foto: autor

KORONA OPĀŤ ZASIAHLA ZÁVEREČNÉ OPONENTÚRY PROJEKTOV IPA

Na Technickej univerzite vo Zvolene sa 1. júna 2021 uskutočnil 13. ročník obhajoby projektov IPA v rámci Výzvy na predkladanie projektov do IPA TUZVO v roku 2020. Ako vlnajší aj tento ročník opäť prebiehal netradičným spôsobom, a to prostredníctvom aplikácie Microsoft Teams.

Projektová rada Internej projektovej agentúry TUZVO v súlade so Štatútom a Rokovacím poriadkom Internej projektovej agentúry č. 357/2008 v znení dodatku č. 1 vyhlásila Výzvu na podávanie žiadostí o projekt pre rok 2020 podľa čl. 4, ods. 2. Cieľom Výzvy bola podpora tvorivej vedeckovýskumnej činnosti na univerzite. Žiadosti podávajú spravidla doktorandi, učitelia a pracovníci výskumu, ktorí v roku vyhlásenia Výzvy neprekročili vek 30 rokov.

V roku 2020 sa do Výzvy zapojilo 20 projektov (z toho na LF – 6, DF – 5, FEE – 7 a FT – 2). Z celkového počtu podaných projektov Technická univerzita vo Zvolene finančne podporila 13 projektov vo výške 11 755,- Eur. Veľkým pozitívom bolo, ako po minulých dvoch ročníkoch, že aj tento rok sa do záverečných obhajob zapojili oponenti, ktorí hodnotili jednotlivé projekty na začiatku, ale aj na konci projektu. Prečítali svoje posudky a nasledujúca vzájomná diskusia bola prínosná pre obe strany.

Členovia Projektovvej rady IPA nakoniec vyhodnotili prezentované záverečné práce takto:

Certifikáty s hodnotením známku A – o úspešnom ukončení riešeného projektu a dosiahnutí vynikajúcich výsledkov, boli udelené Ing. Petrovi Marčišovi, Ing. Jánovi Židóvi a Ing. Barbore Slováčkovej.

Certifikáty s hodnotením známku B – o úspešnom ukončení riešeného projektu, boli udelené Ing. Nikole Slašťanovej, Ing. Andrei Majdákovej, Ing. Anne Kocianovej, Ing. Eszter Turčániovej, Mgr. Marcelle Sedláčkovej Příkladovej, Ing. Michalovi Andrejkovi, Mgr. Martinovi Šebestovi, Ing. Pavlovi Harvánekovi, Ing. Emílii Židišinovej.

Jeden z doktorandov aj napriek schváleným finančným prostriedkom z dôvodu pandemickej situácie nemohol reálne uskutočniť vlastný zber dát, riešiteľ nedisponoval dostatočnými vstupnými zdrojmi pre potreby experimentu, a tým nemohlo dôjsť k záverečnému ukončeniu projektu.

Zoznam podporených projektov

IPA č. 1/2020 – Rastový potenciál jedle bielej na hraniciach jej areálu rozšírenia v Západných Karpatoch. Riešiteľ projektu: **Ing. Peter Marčiš**.

IPA č. 7/2020 – Možnosti zvyšovania konkurenčnej schopnosti podnikov drevospracujúceho priemyslu prostredníctvom uplatňovania environmentálne vhodného nakupovania. Riešiteľ projektu: **Ing. Nikola Slašťanová**.

IPA č. 8/2020 – Analýza spoločensky zodpovedného podnikania. Riešiteľ projektu: **Ing. Andrea Majdáková**.

IPA č. 9/2020 – Mapovanie stavu rodinného podnikania v drevárstve a nábytkárstve na Slovensku.

Riešiteľ projektu: **Ing. Anna Kocianová**.

IPA č. 10/2020 – Funkčná diverzita pôdných mikrobiálnych spoločenstiev vo vzťahu k stromovej vrstve v NPR Havešová. Riešiteľ projektu: **Ing. Ján Židó**.

IPA č. 11/2020 – Využitie aktivovaného kalu pri odstraňovaní environmentálnej záťaže spôsobenej ropným znečistením. Riešiteľ projektu: **Ing. Eszter Turčániová**.

IPA č. 14/2020 – Vplyv terestrických invázií na biodiverzitu a fungovanie malých stojatých vôd.

Riešiteľ projektu: **Mgr. Marcela Sedláčková Příkladová**.

IPA č. 15/2020 – Vplyv infračerveného žiarenia na vybrané povrchové vlastnosti dreva. Riešiteľ projektu: **Ing. Michal Andrejko**.

IPA č. 17/2020 – Identifikácia fyzikálnych polí hnilého dreva pomocou nepriamych úloh. Riešiteľ projektu: **Ing. Barbora Slováčková**.

IPA č. 18/2020 – Rozšírenie drevorozkladajúcich trúdnikov v urbánnom prostredí východného Slovenska. Riešiteľ projektu: **Mgr. Martin Šebesta**.

IPA č. 19/2020 – Výskum rezného mechanizmu stínacej hlavice v oblasti beztrieskového stínania drevín. Riešiteľ projektu: **Ing. Pavol Harvánek**.

IPA č. 20/2020 – Úloha diverzity a funkčných vlastností detritofágov v procese dekompozície organického materiálu v stojatých vodách. Riešiteľ projektu: **Ing. Emília Židišinová**.

Keďže hlavná riešiteľka pracovný pomer na TUZVO ukončila, projekt dokončil zástupca hlavného riešiteľa Ing. Marek Svitok, PhD.

Členovia Projektovvej rady IPA sa zhodli, že záverečné práce 13. ročníka boli na vysokej úrovni a finančné prostriedky boli čerpané účelne a hospodárne. Niektoré práce boli prepojené na prax a realizovali sa vo firmách, s ktorými by perspektívne mohlo dôjsť k vzájomnej spolupráci.

Kolektív Referátu pre transfer technológií
Foto: archív autorov

TUZVO navštívil veľvyslanec Kazašskej republiky na Slovensku Roman Vassilenko

Dňa 21. septembra 2021 privítal rektor TUZVO prof. Rudolf Kropil na pôde TUZVO veľvyslanca Kazašskej republiky na Slovensku Romana Vassilenka.

Veľvyslanec Roman Vassilenko informoval rektora, že Kazašská republika považuje Slovensko za perspektívneho politického, hospodárskeho a vedeckého partnera a je rozhodnutá pokračovať v komplexnom rozširovaní vzájomne prospešnej spolupráce.

V rámci dialógu prediskutovali perspektívy spolupráce TUZVO s kazaškými univerzitami v oblasti vedy, výskumu a vzdelávania. Zamerali sa zvlášť na možnosti spolupráce TUZVO s Kazašskou národnou agrárnou výskumnou univerzitou v Almate. Rektor univerzity prof. Tlektes Jespolov prejavil úprimný záujem nadviazať spoluprácu s TUZVO v oblastiach, ktoré sú pre našu univerzitu prioritné.

Kazachstan a Slovensko rozvíjajú spoluprácu v mnohých oblastiach a vzdelávanie je jednou z nich. Veľvyslanectvo Kazachstanu s cieľom posilniť vedeckú spoluprácu medzi našimi krajinami iniciovalo podpis Dohody o vedeckej spolupráci medzi Slovenskou akadémiou vied a Národnou akadémiou vied Kazašskej republiky.

Lubica Benková, Rektorát
Foto: autorka

Zľava: R. Kropil a R. Vassilenko

Jubilejná medaila TUZVO udelená Fakulte strojní VŠB – TU Ostrava

Pri príležitosti osláv 70. výročia založenia Fakulty strojní Vysoké školy báňské Technickej univerzity (FS VŠB TU) Ostrava udelil Dr. h. c. prof. Ing. Rudolf Kropil, PhD., rektor TUZVO, oslavujúcej Fakulte jubilejnú medailu.

pokračovanie článku – nasledujúca strana

Slávnostné zasadnutie Vedeckej rady Fakulty strojní, VŠB – TU Ostrava (foto: usporiadateľ)

Jubilejná medaila TUZVO bola udelená za dlhoročnú spoluprácu medzi FS VŠB TU Ostrava a Fakultou techniky TUZVO. Medailu do rúk dekana FS prof. Ing. Roberta Čepa, PhD., odovzdala prodekanka FT doc. Ing. Erika Sujová, PhD., v rámci osláv výročia Fakulty a slávnostného zasadnutia Vedeckej rady FS. Vo svojom prejave poďakovala dekanovi za dlhoročnú spoluprácu a uviedla, že pre Fakultu techniky TUZVO predstavuje ocenená Fakulta strojní mimoriadne silného partnera, ktorý je jej vzorom vo vzdelávacích a výskumno-vývojových aktivitách. Zároveň vyjadrila pranie, aby sa spolupráca medzi fakultami naďalej rozvíjala.

Erika Sujová, FT
Foto: archív autorka

Vystúpenie prodekanke doc. Ing. E. Sujovej, PhD., pri príležitosti odovzdania jubilejnej medaily TUZVO

TUZVO na medzinárodnej vedeckej letnej škole Agatu

Medzinárodná spolupráca univerzít zohráva v súčasnosti dôležitú úlohu. Výmena skúseností, poznatkov a ideí je bázou pre zdokonaľovanie mnohých procesov v oblasti vedy a vzdelávania. Koncom augusta sa zamestnanci a študenti TUZVO zúčastnili na Letnej škole „Trvalo udržateľný rozvoj poľnohospodárskych teritórií v podmienkach globálneho otepľovania“, ktorú organizovala naša partnerská Arktická štátna agrotechnologická univerzita Jakutsk (AGATU).

Medzinárodná vedecká letná škola „Trvalo udržateľný rozvoj poľnohospodárskych teritórií v podmienkach globálneho otepľovania“ organizovaná Arktickou štátnou agrotechnologickou univerzitou Jakutsk (AGATU) začala dňa 26. 08. 2021 a trvala do 31. 08. 2021. Uskutočnila sa dištančnou formou a zúčastnilo sa jej 51 poslucháčov z 13 krajín (Brazília, Fínsko, Francúzsko, Japonsko, Kazachstan, Kanada, Nigéria, Peru, Rusko, Slovensko, USA, Uzbekistan). Z TUZVO sa prihlásili 2 študentky, po jednej z LF a FEE.

Letnú školu otvoril rektor AGATU Konstantin Konstantinovič Krivošapkin. Vo svojej reči spomenul úspechy AGATU v sfére medzinárodnej spolupráce, prezentoval úspechy AGATU vo vedecko-pedagogickej oblasti a zaželal účastníkom letnej školy veľa úspechov. Účastníkov letnej školy pozdravil aj rektor Arktického štátneho inštitútu kultúry a umenia Jakutsk a rektor Čurapčinského štátneho inštitútu fyzickej kultúry a športu (CGIFKIS), mesto Čurapča, Jakutská republika. Spomedzi prednášok, ktoré odzneli na letnej škole, spomeňme:

The main challenges of the Arctic zone of the Republic of Sakha (Yakutia)

- - Poor development of transport infrastructure - the complexity of the delivery of goods
- - High costs of power supply systems.
- - High level of emergency of housing.
- - Short life expectancy
- - High level of poverty and unemployment
- - High level of prices

Prezentácia M. A. Pogodaeva – námestníka ministra pre rozvoj Arktídy a národov Severu Jakutskej republiky

- Rozvoj teritórií Arktídy a Severu – M. A. Pogodaev, Ministerstvo pre rozvoj Arktídy a národov Severu Jakutskej republiky.
 - Porovnanie amazonských a sibírsnych lesov pri požiaroch – prof. T. Gilmar, Federálna univerzita Lavrasa, Brazília.
 - Politika a etika výskumu vidieckych komunít – S. Nikolajevová, Univerzita Manitoba, Kanada.
 - Roboty – prostriedok ekologizácie lesníckych činností – V. Štollmann, TUZVO.
 - Digitálne riešenia v oblasti poľnohospodárstva – N. A. Potapov, prorektor pre digitalizáciu, AGATU.
 - Etnofitness ako spôsob fyzického a duchovného ozdravenia obyvateľstva v poľnohospodárskych oblastiach – T. A. Makarová a I. V. Fedorová, CGIFKIS.
- Prvý ročník letnej školy sa uskutočnil v roku 2020 s cieľom zmierniť negatívne dôsledky pandémie na vzdelávanie mladej generácie. Ako minulý rok, tak aj tohto roku bola pozornosť sústredená predovšetkým na globálne otepľovanie a jeho vplyv na prírodu a obyvateľstvo.

Mnohých účastníkov znepokojovala otázka týkajúca sa dôsledkov globálneho otepľovania, ale aj pandémie na okolitú prírodu a ľudskú spoločnosť, problematika veľkých lesných požiarov, nedostatok potravín a pitnej vody v mnohých krajinách sveta. Všetci účastníci sa zhodli na potrebe organizovať takéto podujatie aj v budúcnosti. Zamestnanci a študenti TUZVO sú srdečne pozvaní.

Vladimír Štollmann, LF
vecne zodpovedný za plnenie Zmluvy
o spolupráci medzi TUZVO a AGATU

Sequence of planned activities, intermediate results and implementation

The first year of the project, stages:

- establishment of working groups in universities
- establishment of interuniversity working groups for the development (MWG) and "Book of Experts".

Additional progress indicators:

- holding the 1st and 2nd working meetings of each MWG
- Kick-off Conference in Ulan-Ude.
- Study tours to the EU / trainings of academic staff on modules 1 and 4 were carried out
- development of the project web-site

Prezentácia K. P. Nifontova, AGATU. Informácia o projekte SAGRIS „Postgraduálne vzdelávanie zamerané na trvalé poľnohospodárstvo a agrosystémy budúcnosti“ riešeného v rámci programu EÚ ERASMUS+

Dobrodružstvo Alexa a Biomana

„Prostredníctvom kreatívneho rozprávania príbehov je možné podporiť dialóg medzi študentmi, mladými ľuďmi a dospelými s mladým srdcom.“

Alex Giurca

Katedra ekonomiky a riadenia lesného hospodárstva nadviazala úspešnú spoluprácu s Albert-Ludwigs-Universität vo Freiburgu, Nemecko, v rámci projektu KEGA č. 009TU Z-4/2019: Modernizácia výučby ekonómie životného prostredia na technicky zameraných univerzitách v Slovenskej republike. Výučba predmetu ekonómia životného prostredia sa na technických univerzitách realizuje už niekoľko rokov, stále však absentuje moderná forma, ktorá by vybrané otázky priniesla študentom interaktívnou formou a reflektovala by tak na súčasné trendy vo výučbe ekonómie životného prostredia na zahraničných univerzitách.

Sme radi, že sme pre študentov mohli pripraviť slovenskú verziu kreatívneho a vtipného vedeckého komiksu s názvom „Dobrodružstvo Alexa a Biomana“ ako učebnej pomôcky na výučbu predmetov ekonómia životného prostredia a lesnícka politika.

Komiks „Dobrodružstvo Alexa a Biomana“ sa zaoberá vážnymi témami, ako sú udržateľné biohospodárstvo, ekosystémové služby lesa, zainteresovaní aktéri a záujmové skupiny v lesníctve. Jeho autormi sú Alex Giurca (Centrum životného prostredia v Heidelbergu) a Markus Herbener (Fakulta životného prostredia a prírodných zdrojov vo Freiburgu). Autori chcú zvýšiť povedomie študentov a širšej verejnosti týkajúce sa biohospodárstva. Definujeme ho ako hospodárstvo založené na obnoviteľných zdrojoch a nahrádzaní fosílnych zdrojov. Opisuje transformáciu trhového hospodárstva založeného na ropu na hospodárstvo, v ktorom sa fosílny zdroje nahrádzajú rôznymi obnoviteľnými surovinami. Ide o energiu a materiály, ako sú odevy, bioplasty a chemikálie. Les však nie je len biomasa, z ktorej môžeme vyrábať veci, je to predovšetkým dôležitý ekosystém, ktorým musíme chrániť.

Na les kladú rôzne skupiny v spoločnosti mnohé požiadavky. Pre lesníkov je takmer nemožné rozdeliť zdroje spravodlivo a vyhovieť všetkým. Okrem toho musia neustále sledovať problémy, ako sú klimatické zmeny, lesné požiare, disturbancie a oblasti sociálnych konfliktov. Drevo ako zdroj nie je len papier alebo nábytok, ale aj biotechnológia a inovácie. Lesníci musia byť otvorení novým oblastiam a zúčastňovať sa na celom procese. Ak tak neurobia, o tom, čo sa stane so zdrojmi, rozhodnú iní. V každom prípade môže biohospodárstvo fungovať len udržateľným spôsobom, čo v minulosti definovali pre celý svet lesníci.

Slovenská verzia komiksu „Dobrodružstvo Alexa a Biomana“ bola ako učebná pomôcka využitá pri výučbe študentov adaptívneho lesníctva, ekológie lesa, ekonomiky a manažmentu prírodných zdrojov.

pokračovanie článku – nasledujúca strana

Študenti si na vybraných cvičeniach mohli vyskúšať prácu copywritera (Pozn. redakcie: ide o človeka píšuceho pútavé a zaujímavé texty, ktoré vedia predať myšlienku, produkt či službu) a zúčastniť sa súťaže o najlepší text, ktorý vymýšľali do pripravených obrázkov.

Slovenskú verziu komiksu si môžete pozrieť na stránke <https://www.alex-bioman.de/>. Komiks z nemčiny do slovenčiny preložili Michaela Korená Hillayová, Zuzana Vyhnáliková a Jaroslav Šálka.

Vytvorenie slovenskej verzie komiksu bolo pre nás skvelou skúsenosťou a sme veľmi radi, že sme ho mohli predstaviť aj naším študentom v spolupráci s našimi kolegami z Freiburgu.

Komiks sa zameriava na Alexa, poľovníckeho psa – jazvečíka, ktorý žije v Čiernom lese. Spolu so superhrdinom Biomanom, prevádzkovateľom pily, výrobcom palivového dreva a majiteľom papierne chcú poraziť ropného magnáta a zloducha Ropského a vyriešiť svetovú energetickú krízu. Bioman – napoly človek, napoly stroj – je vybavený špičkovou biorafinériou. Podľa koncepcie biohospodárstva môže ľudstvo zásobovať potravinami, energiou a priemyselnými výrobkami, ktoré vyrába z obnoviteľných surovín a biologického odpadu.

Michaela Korená Hillayová, Jaroslav Šálka, LF

Akademická Nitra 2021

Dňa 5. júla 2021 sa na námestí v Nitre konal galakonzert festivalu vysokoškolských folklórnych súborov Akademická Nitra 21. Keďže pôvodný termín júl 2020 sa pre pandémiu neuskutočnil, na základe dohody rektorov univerzít z UKF Nitra a TUZVO sa Akademická Nitra 2020 presunula na rok 2021. Vzhľadom na aktuálnu pandemickú situáciu sa súťažná Akademická Nitra 2021 konala len v online priestore, kde folklórne súbory zasielali videá, ktoré potom hodnotila odborná porota. Laureátom festivalu sa stal opäť FS Hornád z Košíc, ale v silnej konkurencii sa nestratil ani FS Poľana, ktorý získal špeciálnu cenu Folklórnej únie Slovenska.

Podvečer 5. júla 2021 patrilo Svätoplukovo námestie Akademickkej Nitre 2021 – Galaprogramu a vyhlasovaniu víťazov. Podujatiu prišlo nielen ideálne počasie, ale aj divácka kulisa - zaplnené hľadisko búrlivým potleskom odmenilo dynamické vystúpenia folkloristov i zástupcov ocenených súborov.

Technická univerzita vo Zvolene, ktorú na festivale zastupoval FS Poľana, by sa o rok mala stať organizátorom Akademického Zvolena 2022. Z rúk prezidenta AN 2021 Miroslava Tvrdoňa si štafetu festivalu v Nitre prevzal Branislav Olah, prorektor pre vonkajšie vzťahy TUZVO.

Ľubica Benková, Rektorát
Foto: Archív UKF

Agrofilm 2021

Tohtoročný Medzinárodný filmový festival Agrofilm 2021 opäť prešiel skúškou vytrvalosti, odolnosti, odvahy a schopností organizátorov zabezpečiť aj v čase tretej vlny pandémie plnohodnotný festivalový týždeň. Opäť bolo čo oceňovať a nad čím sa zamyslieť.

Diváci mohli z pohodlia svojich domovov vidieť takmer všetky filmy prihlásené na 37.ročník Agrofilmu, spolu to bolo 44 hodín online premietania. Zároveň mohli sledovať naživo a klásť otázky na diskusnom fóre k téme Pozemkové úpravy v praxi. Toto sprievodné festivalové podujatie má svoje neodmysliteľné miesto vždy v stredu na pôde NPPC v Lužiankach.

Partneri festivalu prispôbili tradičné premietanie tak, aby verní diváci mohli bezpečne sledovať filmy, či už na akademických pôdach viacerých univerzít v Nitre, Bratislave, Zvolene a Košiciach, ale aj v Múzeu TANAPu, v NPPC Bratislave a v synagóge v Brezne. V ponuke bolo spolu 68 hodín zaujímavých dokumentov z oblasti poľnohospodárstva, potravinárstva, trvalo udržateľného využívania zdrojov a tiež výskumu a inovácií.

Už druhý rok po sebe sa v dôsledku pandémie v Nitre nekoná slávnostný záverečný ceremoniál a autorom 14-tich ocenených filmov ceny pošlú poštou. Medzi ocenenými snímkami tento ročník dominovali nemecké a slovenské filmy.

OCENENÉ FILMY

Hlavnú cenu festivalu získal nemecký film z produkcie BBC Studios **Vymieranie druhov – fakty**, ktorý odhaľuje zarážajúce výsledky vedeckého bádania 450 popredných vedcov. Nachádzame sa uprostred globálneho masového vymierania miliónov druhov rastlín a živočíchov. Ako spomaliť tento tisíckrát zrýchlený prejav evolúcie? Čo to znamená pre ľudstvo? Tieto otázky ale aj odpovede spracovala režisérka Charlotte Lathane, ktorá získava na festivale aj symbolický finančný príspevok 2000 EUR na ďalšiu tvorbu.

Film z produkcie RTVS režisérov Ľubomíra Viludu a Ivana Kršiaka **Ovčiarskou cestou** získal cenu ministra pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR. Sprievodcami dokumentu sú ľudia, ktorí svoj život zasvätili nielen chovu oviec, ale tiež zachovaniu zvykov na slovenských salašoch a ktorí svoje životy prežili v harmónii s prírodou. Čarovné formulky, mágia a obradné rituály im pomáhali chrániť seba a stádo pred chorobami, prírodnými živlami a zlymislami.

Poľský koprodukčný film **Ukradnuté ryby** je ovenčený viacerými medzinárodnými oceneniami a na Agrofilme tiež zaslúžene

získal **cenu prezidenta festivalu**. Ukazuje, že výsledkom ekonomických aktivít čínskej rybárskej korporácie je vyčerpaný morský ekosystém a strata potravinových zdrojov pre obyvateľov najmenšej africkej krajiny Gambie. Je to prvý film o továrňach na rybiu múčku v tejto krajine, ktorý ponúka jedinečný pohľad na príčiny migrácie ľudí a úlohu žien v nových ekonomických podmienkach.

Odkedy sa avokádo stalo „mäsom vegánov“ a najnovšie tiež „superpotravinou“, jeho pestovanie sa rozšíriло po celomsvete. V Európe je klimaticky najvhodnejšou krajinou na jeho produkciu Portugalsko. Obyvatelia a drobní farmári sa však nechcú zmieriť s týmto trendom, lebo ako sa ukázalo pestovanie „smädného“ avokáda dramaticky zhoršuje situáciu s dlhodobým nedostatkom vody. Film **Smädné avokádo – nové monokultúry na juhu Portugalska** získal **cenu primátora mesta Nitra**.

Úspešný projekt, ktorý pomohol indickému poľnohospodárom v oblasti subhimalájskych nížin prekonať nepriaznivú situáciu a úspešne hospodáriť za pomoci moderných technológií bol námetom na indický film **Rezonujúca odolnosť**. Medzinárodná porota mu udelila **cenu FAO**. Strategický výskum, budovanie kapacít, ukážky postupov odolných voči zmene klímy, riešenia náchylnosti poľnohospodárstva na klimatické zmeny a zvýšenie finančnej podpory, to je cesta k úspechu.

Ďakujeme za priazeň a už teraz sa tešíme na Agrofilm 2022.

Zdroj: Tlačová správa Agrofilm

	Názov filmu	Krajina	ocenenie
DE 8	Vymieranie druhov – fakty	Nemecko	Hlavná cena Agrofilmu
DE 13	Korene – zázrak pod povrchom	Nemecko	Cena rektorky Slovenskej poľnohospodárskej univerzity v Nitre
SK 18	Ovčiarskou cestou	Slovensko	Cena ministra pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR
HU 1	Divoké lesy, divoké hory – Po stopách fantóma	Maďarsko	Cena za réžiu
PL1/ UK/ ES	Ukradnuté ryby	Poľsko, Veľká Británia, Španielsko	Cena prezidenta Agrofilmu
DE 5	Chrastavitosť jabák – Venturia inaequalis	Nemecko	Cena medzinárodnej poroty Agrofilmu
CZ 6	Nedaj sa – Kto zaplatí účet	Česko	Cena predsedu Nitrianskeho samosprávneho kraja
SK 1	Má poľovníctvo zmysel?	Slovensko	Cena rektora UKF v Nitre
DE 11	Re: smädné avokádo - nové monokultúry na juhu Portugalska	Nemecko	Cena primátora mesta Nitra
SK 24	Multisoil – šanca pre pôdu	Slovensko	Cena zväzu poľnohospodárskych družstiev a obchodných spoločností SR
IN 1	Rezonujúca odolnosť	India	Cena FAO
SK 9	Príbeh krajiny lúk	Slovensko	Cena Slovenskej poľnohospodárskej a potravinárskej komory za slovenský film
DE 10	Planéta e.: Miliardová výsadba stromov – pomôže zalesnenie ochrániť klímu?	Nemecko	Cena rektora Technickej univerzity vo Zvolene
SK 29	Môj život na gazdovstve	Slovensko	Cena RTVS v kategórii Propagačné filmy

JAKUTSKÝ SVIATOK YSYACH

„Blahoželanie k Ysyachu – sviatku hojnosti”
(preklad jakutského textu)

Vycestujeme k veľkej rieke Lene, do mesta Jakutsk, kde sa nachádzajú dve naše partnerské univerzity – Severovýchodná federálna univerzita M. K. Ammosova (SVFU) a Arktická štátna agrotechnologická univerzita (AGATU), a rozpovieme si niečo o veľkom letnom jakutskom sviatku Ysyach.

V Ruskej federácii žije viac ako 190 národov. Rôznorodosť národov sa prejavuje aj v rôznorodosti národných sviatkov. V severovýchodnej Sibíri sa nachádza rozľahlá republika Sacha – Jakutsko, s hlavným mestom Jakutsk. Kultúra etnických Jakutov (ďalej len Jakutov) sa vyznačuje osobitným koloritom a svojimi neobyčajnými obradmi zanecháva v našich ľuďoch nezabudnuteľné dojmy.

Súčasťou tradičnej jakutskej kultúry, ktorá sa v jakutskom jazyku nazýva oloncho, je oslava letného slnovratu, ktorý vychádza na 21. júna. Sviatok sa nazýva Ysyach, čo by sme do slovenčiny mohli preložiť ako sviatok hojnosti.

V olonchu sa hovorí, že tento sviatok zaviedol do života Jakutov jeden z ich prarodičov s menom Elej Bootur. Svedčí to o jeho starobylosti. Podľa jakutského pôvodného kalendára je zároveň prijímaný aj ako začiatok nového roku.

Kánony prevedenia Ysyachu sa starostlivo odovzdávali z pokolenia na pokolenie ústnym podaním. Je v nich ukrytý tradičný obraz usporiadania sveta a večné hodnoty jakutského národa. V r. 2011 sa začal oslavovať ako štátny sviatok, ktorý trvá spravidla dva dni a dve noci.

Zima v Jakutsku je dlhá a veľmi surová, s mrazmi bežne okolo –60 stupňov. Príchod leta so slnečnými a teplými dňami je preto dôvodom veľkej radosti. Tešia sa z toho, že zimu vôbec prežili, z prebudenia sa unikátnej severskej prírody, z kvitnúcich rastlín, kríkov a stromov, že sa môžu poprechádzať po sviežej tráve. Jakuti vo svojom rodnom jazyku nazývajú sami seba národom Sacha, čo v preklade znamená deti Slnka.

Veľmi dôležitý dôvod osláv letného slnovratu v jakutskej kultúre nachádzame aj v samotnom olonchu – je to oslava a víťanie svetlých síl z horného duchovného sveta Ajyy, ktoré prichádzajú v tomto čase v hojnom množstve z nebies do nášho pozemského sveta. Počas Ysyachu ich Jakuti vítajú ako svojich vzdialených príbuzných

a prosia ich o dobrodenia a ochranu. Toto obdobie sa v olonchu nazýva aj dobou blahoslávania. Je to obdobie jednoty sveta, harmónie človeka s prírodou a celým vesmírom.

Slovo oloncho označuje jednak starobylú jakutskú kultúru a svetonázor, ale zároveň aj veľké epické dielo, ktoré sa do nedávnej doby šíriло výhradne ústnym podaním z pokolenia na pokolenie. Toto epické dielo s rovnomenným názvom Oloncho bolo v r. 2005 uznané UNESCO za svetové kultúrne nemateriálne dedičstvo ľudstva.

Dôležitým obradným prvkom sviatku ysyach je chorovod, po jakutsky nazývaný osuochaj. Je to kolektívny tanečno-spevácky prejav, do ktorého sa zapájajú ženy aj muži. Uskutočňuje sa tanečným krokom v pravidelnom tempe, nezriedka počas celej noci a jeho pohyb sa postupne s približovaním východu Slnka zvyšuje. V r. 2012 na celoštátnej oslave slnovratu zakrúžilo v chorovode viac ako 15 000 ľudí, čo bolo zapísané aj do Guinnessovej knihy rekordov. Medzi tradičné obrady patrí aj kropenie trávy a ohňa posvätným nápojom kumysom, ktorý sa získava z mlieka dvojročných kobýl potom, ako zrieblá prešli na pevnú stravu. Tieto obrady ako aj mnohé iné pomohli uchovať do dnešných dní dávnu históriu a kultúru starých Jakutov.

Dôležitým symbolom sviatku je vyrezávaný drevený stĺp serge, ktorý sa nachádza v strede slávnostného zhromaždenia. Slúži svetlým bytostiam prichádzajúcim z horného sveta na uväzovanie svojich tátošov.

Súčasťou osláv sú aj spevy a tance, národné športy a hry, súťaže v prednese Oloncha, divadelné výjavy významných udalostí z jakutskej histórie, jazdecké preteky a ďalšie. Jedným z dôležitých poslanií sviatku Ysyach je tiež vytváranie priestoru na stretávanie sa mladých ľudí. Mnohí si práve tu nájdu svoju životnú polovičku. Veria v pomoc svetlých síl pri uzatváraní šťastného manželstva.

Vítanie vychádzajúceho Slnka, Ysyach 2021 (rodinné fotografie od nášho kolegu D. K. Čachova z partnerskej SVFU)

Najväčší chorovod na svete (zdroj ru.wikipedia.org)

Centrálne celoštátne oslavy sa konajú zakaždým v inom kraji (po jakutsky ulus). Tohto roku sa konali v blízkosti hlavného mesta Jakutsk v doline Tajmaada. Vzhľadom na epidemiologickú situáciu v súvislosti s ochorením COVID-19 prebiehali v dištančnom režime.

Pri príležitosti sviatku Ysyach sa uskutočnilo slávnostné zhromaždenie akademickej obce aj na našej partnerskej Arktickej štátnej agrotechologickej univerzite. Slávnostný príhovor k spolupracovníkom a študentom predniesol rektor Konstantin Konstantinovič Krivošapokin, ktorý vyzdvihol pozitívny vplyv sviatku Ysyach na zvýšenie kultúry v spoločnosti, upevnenie svetlých a čistých myšlienok v mysliach ľudí. Skúsenosti jakutských kolegov by mohli byť zdrojom mnohých inšpiratívnych myšlienok pre rozvoj ekologického a environmentálneho vzdelávania aj na našej univerzite.

Vladimír Štollmann, LF

Obrad kropenia počas sviatku Ysyach 2021 na AGATU. Tretí sprava rektor K. K. Krivošapokin (foto I. A. Dranaevová, 2021)

Sokoliari, sokoliarsky krúžok a sokoliarske stredisko pri TUZVO

Slovenskí sokoliari predložili spolu s ďalšími zo šiestich štátov návrh na zápis do zoznamu nehmotného kultúrneho dedičstva UNESCO. Napriek tomu, že naši sokoliari patria k svetovej špičke, na zápis do svetového zoznamu stále čakajú. Do Národného zoznamu nehmotného kultúrneho dedičstva SR bolo sokoliarstvo zapísané po 12-ročnej snahe a po piatich pokusoch dňa 24. 1. 2019. Vlastníkom tohto certifikátu je Slovenský klub sokoliarov pri Slovenskej poľovníckej komore. Hlavným prínosom členstva v UNESCO je ochrana tradícií a medzinárodná spolupráca v chove a výcviku dravcov, ktoré sa na území Slovenska tradujú už od čias Veľkej Moravy.

Sokoliarstvo ako také má v dnešnej dobe pomerne široké uplatnenie. Jednou z kľúčových úloh krúžku je prezentácia TUZVO a sokoliarstva prostredníctvom edukačnej a osvetovej činnosti. Edukačná činnosť je nasmerovaná aj na širokú verejnosť, vykonáva sa však najmä v školách a škôlkach, kde pomocou ukážok letu oboznamujeme deti a mládež nielen s dravými vtákmi, sokoliarstvom, ale aj s ekologickými vzťahmi v prírode. Vlni sme boli porozprávať o operenoch v detských jasliach a súkromnej škôlke Happy Town na Sliachi. V roku 2021 na Deň detí sme s dravcami zavítali na základnú školu Narnia na Okružnej ulici v Banskej Bystrici. V lete bol u nás v sokoliarni na exkurzii detský futbalový tábor. V októbri tohto roku sme s dravcami navštívili Lesnú škôlku (MŠ Jána Cikkera) na Sliachi. Deťom sme porozprávali, aké dravce v sokoliarni máme, odkiaľ pochádzajú, koľko rokov sa dožívajú, aké majú rozpätie krídel, ako sa treba o ne starať, čo lovia a taktiež sme trpezlivo odpovedali na všetky otázky detí. Najviac sa im páčili mená dravých vtákov a let sokola rároha, ktorý prelietal vo výške ponad paneláky. Odvážne deti mali príležitosť držať dravce na ruke.

Hlavnou náplňou sokoliarskeho strediska je teoretická i praktická výučba sokoliarstva vo forme prednášok a praktických cvičení, a to v takom rozsahu, aby kandidáti boli schopní zložiť sokoliarske skúšky a potom aplikovať získané poznatky do praxe, a to nielen formou voľnočasovej aktivity, ale aj pri vykonávaní sokoliarskeho povolania. V dnešnej dobe je sokoliarstvo nielen zamestnaním, ale hlavne životným štýlom.

Sokol rároh po plašení škorcov

Slávnostné ukončenie Medzinárodného stretnutia 2019 a záverečný príhovor rektora Technickej univerzity vo Zvolene Dr. h. c. prof. Ing. Rudolfa Kropila, PhD.

Sokoliari zo sokoliarskeho strediska pri TUZVO sa v roku 2017 zúčastnili na Medzinárodnom sokoliarskom festivale v Spojených arabských emirátoch. V roku 2019 pôsobili na zámkoch Rosenberg a Waldreichs v Rakúsku, kde sa konajú sokoliarske vystúpenia pre návštevníkov hradov. V tom istom roku, dňa 30. 11. 2019, sa usporiadalo už devätnáste strediskové stretnutie, tentokrát pod názvom Medzinárodné univerzitné stretnutie sokoliarov, absolventov TUZVO a priateľov sokoliarstva. Organizované bolo pod záštitou TUZVO a s podporou rektora Dr. h. c. prof. Ing. Rudolfa Kropila, PhD. V roku 2020 pracovali naši sokoliari v Moskve, Ruská federácia, na biologickej ochrane pred vranou východoeurópskou, ktorá znečisťovala okolie budovy vlády a parku v centre mesta. Úspešne sa im podarilo vyškoliť ruských sokoliarov, ktorí v projekte pokračujú dodnes.

SOKOLIARARSKY KRÚŽOK

**Nábor nových členov
14.10.2021 o 17:00**

V tomto roku naši sokoliari chránili čučoriedky na Záhorí, na najväčšej čučoriedkovej farme na Slovensku s rozlohou 35ha. Hlavnou úlohou bolo pomocou sokoliarskych dravcov plašiť škorce. Škorec obyčajný je schopný spôsobiť obrovské straty v ovocných sadoch, za pár dní dokáže jeho krdel skonzumovať niekoľko ton plodov. Poznáme rôzne techniky, ako ubrániť úrodu pred škorcami, ale žiadna nefunguje tak kvalitne a účinne ako biologická ochrana pomocou sokoliarskych dravcov. Rovnaké sokoliarske techniky sme uplatnili aj pri strážení hrozna, či čerešní, ktoré si spolu so slovenskými čučoriedkami môžete kúpiť v našich obchodoch.

Biologická ochrana sa uplatňuje aj na pracovnom trhu. V zahraničí patrí k bežným pracovným povolaniam. U nás na Slovensku záujem o biologickú ochranu postupne narastá. Letiská disponujú vlastnými sokoliarimi, ktorí pomocou sokoliarskych dravcov plašia vtáky v areáli letiska. Tým sa zabraňuje stretu lietadiel s vtákmi, ktoré by mohli zapríčiniť na lietadlách technickú poruchu.

Sokoliarsky krúžok na TUZVO pracuje od roku 1990. Aktuálne je jeho predsedníčkou Dominika Diechová, študentka FEE. Vedúci sokoliarskeho strediska pri TUZVO je pán Ivan Janák, skúšobný komisár Slovenského klubu sokoliarov pri Slovenskej poľovníckej komore. Medzi aktívnych členov patria: Ing. Alexandra Veselovská, PhD. – skúšobná komisárka Slovenského klubu sokoliarov pri SPK a vyučujúca predmetu sokoliarstvo na Katedre aplikovanej zoológie a poľovníctva pod vedením Dr. h. c. prof. Ing. Rudolfa Kropila, PhD.,

Rožlúčkové fotenie z Ukrajinským študentom bc. Vitalim Kovalskym

Michal Kracina – profesionálny sokoliar, Bc. Ján Zbranek, Oliver Gandžala, Metod Gall, Andrej Bukna, Lukáš Belák (študent Strednej lesníckej školy v Banskej Štiavnici). Sokoliarsky krúžok ako jeden z mála pracoval aj počas pandémie Covid 19, pretože dravé vtáky potrebujú dennú starostlivosť. Sokoliarsky areál pri TUZVO je v procese prestavby, čaká sa na dokončenie projektu, vďaka ktorému sa dravcom trénovaným a nasadzovaným v projektoch biologickej ochrany zvýši komfort. Za prestavbu a podporu vďačíme TUZVO a konkrétne jej rektorovi Dr. h. c. prof. Ing. Rudolfovi Kropilovi, PhD., a kvestorovi doc. Ing. Josefovi Drábkovi, CSc.

Ak Vás naša činnosť zaujala, veľmi radi privítame každého nadšenca, ktorý má záujem o toto krásne remeslo. Nevadí, ak nemáte žiadne poznatky zo sokoliarstva, našou úlohou je, aby sme to možných záujemcov naučili. Ak záujemcovia o členstvo v našom krúžku už znalosti a skúsenosti so sokoliarstvom majú, sú očakávaní a vítaní o to viac. Ak sa tomuto krásnemu povolaniu budú venovať aj ďalšie generácie, sokoliarstvo na Slovensku nezanikne a bude sa rozvíjať ďalej.

Dominika Diechová, FEE
Zuzana Vyhnáliková, ÚCJ
Foto: Archív autoriek

EODOPEN

Sprístupňujeme knihy a periodiká občanom

Centrum vedecko-technických informácií SR (CVTI SR) je spoluriešiteľom medzinárodného projektu EODOPEN (eBooks-On-Demand-Network Opening Publications for European Netizens). Spoločnosť naprieč celou Európou čelí náročnej výzve online sprístupniť literatúru z 20. a 21. storočia, ktorá sa už komerčne nepredáva. Tieto obchodne nedostupné diela na slovenskom internete nenájdete, bohužiaľ, sú prístupné len fyzicky, a to v knižniciach alebo v kníhkupectvách.

Centrum vedecko-technických informácií SR (CVTI SR) je spoluriešiteľom medzinárodného projektu EODOPEN (eBooks-On-Demand-Network Opening Publications for European Netizens). Spoločnosť naprieč celou Európou čelí náročnej výzve online sprístupniť literatúru z 20. a 21. storočia, ktorá sa už komerčne nepredáva. Tieto obchodne nedostupné diela na slovenskom internete nenájdete, bohužiaľ, sú prístupné len fyzicky, a to v knižniciach alebo v kníhkupectvách.

Zámerom európskeho projektu EODOPEN, ktorý je spolufinancovaný Európskou komisiou v rámci programu Kreativná Európa, je sprístupniť 15 000 digitálne nedostupných kníh z 20. a 21. storočia. CVTI SR je jedným z 15 partnerov projektu, v ktorom participuje 11 európskych krajín.

V rámci projektu EODOPEN spolupracujeme s občanmi a odbornými pracoviskami, ktoré sa aktívne podieľajú na výbere materiálov na digitalizáciu. Jedným z projektových cieľov je aj sprístupnenie digitalizovaných kníh z 20. a 21. storočia, a to v rôznych formátoch s dôrazom na zabezpečenie bezproblémového prístupu pre používateľov mobilných zariadení a zrakovo znevýhodnených. V záverečnej fáze projektu bude vytvorený spoločný portál, kde sa zverejnia všetky sprístupnené diela všetkých európskych partnerov.

V rámci projektu EODOPEN sme už digitalizovali diela Slovenskej akadémie vied (Ústav merania, Geografický ústav, Hydrologický ústav, Ústav etnológie a sociálnej antropológie, Historický ústav), Slovenskej spoločnosti pre zahraničnú politiku, ako aj diela individuálnych autorov. Celkovo sme voľne sprístupnili už stovky dokumentov a sme otvorení ďalšej spolupráci.

Nedávno sa do projektu EODOPEN zapojila napríklad Katedra botaniky Prírodovedeckej fakulty Univerzity Komenského, ktorá voľne sprístupnila recenzovaný časopis *Acta Botanica Universitatis Comenianae* a študentský časopis *Révnové Listy*. Centrum vedecko-technických informácií SR ponúka katedrám, pracoviskám aj individuálnym autorom možnosť jednoduchej spolupráce na projekte.

V prípade záujmu o zapojenie sa do projektu je v prvom rade najdôležitejšia selekcia vhodných dokumentov pre digitalizáciu – publikácie by mali byť zaujímavé a atraktívne pre čitateľov.

Následne autor, vedúci katedry alebo riaditeľ ústavu podpíše vyhlásenie o autorských právach zo strany držiteľa autorských práv k predmetným dokumentom, ktorým sa publikáciám udelí verejná licencia. Vďaka nej budú diela verejne prístupné online a dostupné pre každého používateľa kdekoľvek a kedykoľvek. Diela si budú môcť čitatelia stiahnuť v želaných formátoch a použiť napríklad na študijné účely. Vaším dokumentom tak bude vdychnutý nový život a ich obsah môže obohatiť aj ďalšie generácie čitateľov.

Viac informácií o projekte nájdete na: <http://eodopen.eu/> a <http://cvtisr.sk/eodopen>.

Všetky doposiaľ zdigitalizované dokumenty v CVTI SR sú voľne dostupné na <https://digitalnakniznica.cvtisr.sk/page/eodopen>.

#eodopen #creativeeurope
#CreativeEurope4Books

Kontakt:

Mgr. Tomáš Fiala, tomas.fiala@cvtisr.sk
Mgr. Zuzana Randáková,
zuzana.randakova@cvtisr.sk
Tel: 02/222 001 34

Odbor knižnično-informačných služieb
Centrum vedecko-technických informácií SR
Slovak Centre of Scientific and Technical Information
Lamačská cesta 8/A, 811 04 Bratislava, SR

KONTINUITU SME ZACHOVALI

10. ROČNÍKA MEDZINÁRODNEJ ŠPORTOVEJ OLYMPIÁDY PRE ŠTUDENTOV UNIVERZÍT TRETIEHO VEKU VO ZVOLENE SA ZÚČASTNILI REPREZENTANTI TROCH EURÓPSKYCH KRAJÍN

Od 17. do 19. septembra 2021 sa na pôde Technickej univerzity vo Zvolene uskutočnil jubilejný 10. ročník Medzinárodnej športovej olympiády pre študentov Univerzít tretieho veku.

Po pandemickom roku, kedy sme na olympiáde mali len slovenských študentov, boli sme veľmi radi, že napriek problémom a opatreniam vo viacerých štátoch zavítali k nám tradiční hostia z Ukrajiny (Lutsk) a z Českej republiky (Bruntál), Slovensko zastupovali UTV Bratislava, UTV Martin a domáca UTV Zvolen.

Viac ako 55 študentov UTV súťažilo v prvom doobedňajšom športovom bloku v streľbe zo vzduchovej pušky, stolnom tenise a pretláčaní rukou. V druhom bloku sa uskutočnila súťaž o „Najvšestrannejšieho olympionika“, v ktorej disciplíny boli prispôbené veku súťažiacich, a teda boli to šípky, hod na presnosť, kop na bránu a hod na basketbalový kôš. Na druhý deň sa konal turnaj v bowlingu, v ktorom organizátor UTV Zvolen vyhodnotil nielen najlepší tím, ale aj najlepšieho hráča a hráčku. Najlepší športovec do 65 rokov bol Leonid Panasiuk, nad 65 rokov Mykola Bilera, najlepšia športovkyňa do 65 rokov bola Alla Shymanska (všetci traja z Ukrajiny) a nad 65 rokov Oľga Hradecká z domácej, hosťujúcej UTV.

„Aj napriek rôznym obmedzeniam som veľmi rád, že sa nám podarilo zachovať v organizácii olympiády kontinuitu. Nie je problémom aktivitu zrušiť – to dokáže každý, ale nie každý sa dokáže popasovať so starosťami, ktoré prináša dnešná doba. Napriek rôznym problémom s organizáciou, ako je prekladanie termínu, jeho rušenie a i. sme mali dobrý pocit z toho, že na seniorov nezabúdame, pamätáme na to, že aj oni sa chcú stretávať a zažívať emócie tak, ako pred pandémiou. V spoločnosti si musíme uvedomiť, že najmä táto cieľová skupina, ktorá zostala niekedy v panelákoch sama, má veľké psychické problémy a zábrany vôbec sa zúčastňovať nejakých spoločenských aktivít. Chcel by som sa poďakovať všetkým, ktorí k organizácii tohto podujatia prispeli – Technickej univerzite vo Zvolene, poslancom BBSK, ale aj iným sponzorom a prispievateľom,“ uviedol Erik Selecký, vedúci Univerzity tretieho veku vo Zvolene.

Erik Selecký, ČDĽV
Foto: UTV Zvolen

Jubilanti

Srdečne blahoželáme našim kolegyniam a kolegom, ktorí nedávno oslávili svoje životné jubileum:

Mgr. Žaneta Balážová, PhD.

Mariana Valachová

Katarína Rybošová

Ing. Diana Krajmerová, PhD.

Monika Schneiderová

Ivan Libiak

Ing. Ľubica Benková

Jana Ďurišová

Nataša Kandová

Ing. Dana Štímelová

Mgr. Eva Macková

Ing. Daniel Tunák, PhD.

Mgr. Alexandra Weberová

Prof. Ing. Ivan Klement, CSc.

Lubomír Murín

Jana Povalačová

Ing. Mária Vičková, PhD.

Anna Mlynáriková

Zuzana Chovancová

PhDr. Eva Fekiačová

Alena Galbová

Prof. Ing. Lubomír Scheer, CSc.

Jarmila Uhrínová

Doc. RNDr. Milada Gajtanská, CSc.

Doc. Ing. Ferdinand Bodnár, CSc.

Doc. Ing. Pavol Joščák, CSc.

Doc. PaedDr. Peter Polakovič, CSc.

Prof. Ing. Peter Garaj, CSc.

ÚCJ CUP

KEMP DF

OIP ÚQ Rekt

KF LF

EO UQ Rekt

OIP Rekt

Sekr. ÚR Rekt

PÚ ŠDJ CUP

KEI FEE

CĎV CUP

IC SDLK CUP

KPLZI LF

KMOSL DF

KDT DF

OIP ÚQ Rekt

KPL LF

KLĽLM LD

KDT DF

Vyd CUP

PÚ ŠDJ CUP

KPLZI LF

OIP ÚQ Rekt

KFEAM DF

**VŠETKÝM JUBILUJÚCIM SRDEČNE GRATULUJEME A ŽELÁME PREDVŠETKÝM
VEĽA ZDRAVIA, ŠŤASTIA, POHODY A VEĽA ÚSPECHOV
V PRÁCI I V SÚKROMNOM ŽIVOTE.**